

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, JULY – LIEPOS 18, 2013 • Vol. CIV Nr. 84 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-17-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Teatras „Viltis“ atkūrė istorinius įvykius – 4 psl.

Smuikininkė iš Boston rengia festivalį Vilniuje – 5 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuvoje lankėsi TVF vadovė Christine Lagarde.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

D. Grybauskaitė: Europa turi tęsti reformas

Vilnius (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė, susitikusi su Lietuvoje viešninčia vienos įtakingiausių pasaulio finansų institucijų – Tarptautinio valiutos fondo (TVF) – vadove Christine Lagarde, aptarė pasaulio ir Europos ekonominę padėtį bei Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetus.

„Lietuvos patirtis įrodo, kad per trumpą laiką įmanoma išlipti iš ekonominės duobės. Tik atsa-

ugimą ir finansų rinkų pasitikėjimą. Europa turi tęsti reformas – tai vienintelis kelias išvengti skaudžių finansų krizių pasekmių”, – sako Prezidentė.

Šiuo metu Lietuvos ekonomika yra viena sparčiausiai augančių ES.

Pasak Prezidentės, TVF indėlis buvo svarbus sprendžiant Europos skolų krizę. TVF suteikė finansinę pagalbą Airijai, Portugalijai, Kiprui, Graikijai, Latvijai, Vengrijai ir Islandijai. – 2 psl.

Prekyba su Japonija naudinga Lietuvai

Vilnius (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė trečiadienį, liepos 17 d., susitiko su didžiausios Japonijos verslo organizacijos „Keidanren” Europos komiteto nariais.

Su įtakingiausios verslo organizacijos Japonijoje, kurią sudaro daugiau nei 1,300 bendrovių, atstovais Prezidentė aptarė Lietuvos ir Japonijos ekonominio bendradarbiavimo stiprinimą, investicijų galimybes Lietuvoje ir ES derybas su Japonija dėl laisvosios prekybos sutarties.

Lietuvos vadovė pabrėžė, jog aktyvus ekonominis ir verslo bendradarbiavimas su Japonija yra Lietuvos interesas. Japonija yra viena iš stipriausių ekonomikų pasaulyje. Joje sukuriamas BVP sudaro trečdalį viso pasaulio BVP.

Prezidentės teigimu, Lietuvos ir Japonijos prekybos galimybės dar nėra išnaudotos, todėl būtina skatinti intensyvių dvišalių verslo ryšių ir stiprinti ekonominį bendradarbiavimą. – 2 psl.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė priėmė Japonijos verslo asociacijos atstovus.

Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Moteris medelį augina dėl žiedų, vyras – dėl vaisių. – Aug. Kotzebue

Prezidentė Dalia Grybauskaitė (d.) susitiko su Tarptautinio valiutos fondo vadove Christine Lagarde. Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

D. Grybauskaitė: Europa turi tęsti reformas

Atkelta iš 1 psl.

Susitikimo metu liepos 17 dieną taip pat buvo aptartas TVF atliktas pasaulio ekonomikos vertinimas.

Lietuvos vadovės teigimu, lėtėjant ekonomikos augimui pasaulyje šalims reikia toliau laikytis atsakingos fiskalinės politikos ir imtis visų priemonių ekonomikos konkurencin-gumui bei augimui skatinti.

Prezidentė, kaip ES Tarybai pir-mininkaujančios šalies vadovė, ap-

tarė Europos bankų sąjungos kūrimo procesą. Lietuva per pirmininkavimą ES Tarybai sieks pažangos dėl bankų pertvarkymo mechanizmo, kuris yra sudėtinė Bankų sąjungos kūrimo da-lis. Bankų sąjunga padės sukurti ben-drą probleminių bankų pertvarkymo sistemą, apsaugosiančią mokesčių mokėtojus nuo papildomų išlaidų.

Tai pirmasis TVF vadovo apsi-lankymas Lietuvoje po 16 metų. Lie-tuva TVF narė yra nuo 1992 metų. Šiai organizacijai priklauso 188 šalys.

Prekyba su Japonija naudinga Lietuvai

Atkelta iš 1 psl.

Pasak valstybės vadovės, Lietuvos ekonomika yra sparčiausiai auganti ES. Mūsų šalyje aktyviai vystoma žinių ekonomika, plėtojamos biotechnolo-gijos, moksliniai tyrimai, informacinės, komuni-kacinės ir medicinos technologijos. Todėl Japonijos verslininkams atsiveria plačios galimybės inves-tuoti Lietuvoje.

D. Grybauskaitė taip pat pabrėžė, jog vienas svarbiausių Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai darbų – ES derybos dėl laisvosios prekybos sutarčių su strateginėmis partnerėmis Japonija ir JAV.

Lietuvos vadovės teigimu, laisva ir atvira pre-kyba su Japonija, kuri po Kinijos yra antra di-džiausia ES prekybos partnerė Azijoje, atneš ir di-delę naudą Lietuvai, nes sumažins muitų mokes-čius bei paskatins verslo ir prekybos ryšius.

Lietuvoje veikia 8 Japonijos verslo įmonių at-stovybės, jų tarpe „Fujitsu“, „Sonny Ericsson“, „Hi-tachi“, „Olympus“ bei „Konica Minolta“.

Dvišalius Lietuvos ir Japonijos ekonominius ryšius, Laisvosios prekybos tarp Europos Sąjungos ir Japonijos susitarimą, Japonijos investuotojų pri-traukimą į Lietuvą ir energetikos sritį su Vilniuje viešinėja Japonijos verslo asociacijos „Keidanren“ delegacija aptarė ir ministras pirmininkas Algirdas

Butkevičius.

Vyriausybės vadovas pažymėjo, jog Lietuva la-bai vertina bendradarbiavimą su Japonija.

Praėjusiais metais Lietuvos ir Japonijos pre-kybos apyvarta buvo 177,37 mln. litų. 2012 m. Lie-tuvos eksportas į Japoniją sudarė 92,64 mln. litų ir, lyginant su 2011 m., padidėjo 43,9 proc.

Lietuva džiaugiasi, kad 2012 m. gruodžio mėn. tapęs Japonijos ministru pirmininku Shinzo Abe pranešė apie planus vykdyti naują ekonominę po-litiką, skirtą išjudinti daugiau negu du dešimtme-čius sastingyje buvusią Japonijos ekonomiką. Ja-ponijos Vyriausybė šių metų birželio 14 d. patvir-tino ekonomikos augimo strategiją.

„Tikimės, kad augant jūsų šalies ekonomikai, Japonijos verslininkai aktyviau investuos ir mūsų šalyje. Nuoširdžiai manome, kad galėtume tapti svarbia investicijų kryptimi. O Japonija yra svarbi visos Europos Sąjungos partnerė. Kaip pirminin-kaujanti šalis sieksime pažangos derybose dėl lais-vos prekybos tarp ES ir Japonijos. Tikimės, kad tai būtų abipusiai naudinga“, – kalbėjo premjeras.

Pirmasis derybų ratas dėl laisvosios prekybos sutarties įvyko 2013 m. balandžio 15–19 d. Briuse-lyje. Derybos prasidėjo aptariant 14 derybinių sky-rių. Antrasis derybų ratas vyko nuo birželio 24 iki

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras

2013 m. liepos 17 d.

Mieli tautiečiai,

Nuoširdžiai sveikinu su Liepos 17-ąja – Pasaulio lietuvių vienybės diena.

„Mes skrisime į Lietuvą!“, – šiuos žodžius prieš 80 metų ištarė Steponas Darius ir Stasys Girėnas, pakildami į ne tik jiems, bet ir visiems pasaulio lietuviams lemtingą skrydį.

Savo žygdarbį legendiniai lakūnai skyrė Jaunajai Lietuvai, linkėjo jai „pasitikėti savo jėgomis ir gabumais“.

Šis Lietuvos didvyrių troškimas yra kaip niekad aktualus ir šiandien, kuomet siekiame tvirtinti plačiai po pasaulį pasklidusios lietuvių šeimos saitus, skatinti Lietuvos pažangą, ugdyti pilietinės atsakomybės jausmą.

Šiomet Pasaulio lietuvių vienybės dieną švenčiame mūsų valstybei ypatingu laikotarpiu – Lietuva pirmininkauja Europos Sąjungos Tarybai. Esame moderni ir kurianti valstybė, tad galime ir turime ją didžiuotis.

Kviečiu visus, nesvarbu, kur begyventume, vieningai kurti Lietuvą kartu.

Nuoširdžiai Jūsų,

Linas Linkevičius

liepos 3 d., o dėmesys buvo skiriamas sutarties teksto derinimui. Trečiasis ratas numatomas spalio 21–25 dienomis.

Pasirengimo deryboms su Japonija metu pa-siekta pažanga leidžia tikėtis reikšmingo abipusio rinkos atvėrimo, todėl Lietuva yra suinteresuota laisvosios prekybos susitarimu, kuris sukurtų ge-resnes sąlygas verslo bei investicijų plėtrai bei at-vertų didesnes galimybes Lietuvos eksportuoto-jams. Japonijos Vyriausybė taip pat aktyviai remia šias derybas ir deklaruoja pasirengimą jas baigti kuo greičiau.

Japonijos atstovai pabrėžė ne tik laisvosios pre-kybos sutarties svarbą, bet ir bendradarbiavimą energetikos srityje. Svečių nuomone, Japonija savo aukštosiomis technologijomis branduolinės ener-getikos, atsinaujinančių energetikos išteklių sri-tyje, dėmesiu saugumui, klimato kaitos mažinimui galėtų sudominti Lietuvą. Premjero buvo pa-klausta, kada ketinama priimti sprendimus dėl nau-jos atominės elektrinės Lietuvoje statybų. Pasak Vyriausybės vadovo, per vasarą dirba Lietuvos, Lat-vijos, Estijos energetikos įmonės bei investuotojas „Hitachi“. Rudenį jie turėtų pateikti atsakymą, ar ekonomiškai naudinga statyti atominę elektrinę, ir kokios būtų naujos sąlygos.

Kviesdamas investuoti Japonijos verslininkus Lietuvoje premjeras taip pat pristatė laisvųjų eko-nominių zonų bei Lietuvos mokslo ir technologijų parkų galimybes.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Savo „archyvuose“ užtikau applan-
ką su užrašu: „Žodyno talkos pro-
jektas (1999)“. Popierių krūvelės
viršuje – vyr. ltn. Arūno Alonderio, dir-
busio LR Krašto apsaugos ministeri-
joje (KAM) gynybos štabe, Civilinių
operacijų skyriuje, laiškas. „Nuošir-
džiai dėkojame Jums už atliktą didžiulį
darbą Žodyno talkoje ir tikimės atei-
tyje su Jumis glaudžiai bendradar-
biauti. Jūsų vertimo dalis bus suredaguota ir per-
duota karybos specialistams recenzuoti. Jei Jūs bū-
site ne prieš, mes Jums atsiųsime kitą vertimo dalį”.
Tai ištrauka iš laiško, rašyto 1999 m. kovo 17 d. Kartu
buvo atsiųstas Gynybos štabo parengtas leidinys
„Karo kalendorius – 1999“, skirtas kariams bei vi-
siems, besidomintiems Lietuvos kariuomenės isto-
rija ir jos dabartimi. Pats laiškas, rašytas prieš ke-
turiolika metų, pamažu jau tapo istorijos dalimi, o ta
istorija tikrai įdomi ir verta prisiminimo.

Ši istorija ats. kpt. Palmyros Šutinytės buvo ap-
rašyta „Drauge“ („Kvietimą talkon išgirdo keli že-
mynai“, 1999 m. kovo 9 d.). Straipsnyje pristatytas ir
pats Talkos žodyno projektas. Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministerijos vadovybei pavedus per
įmanomai trumpiausią laiką išversti NATO kari-
nės terminologijos žodyną, šio darbo organizato-
riams ir vykdytojams netikėtai gimė idėja pabandyti
pakviesti į talką išeiviją, nes darbas su vietinėmis
pajėgomis judėjo labai lėtai. Tikėtasi, kad atsiras
penki, o gal septyni ar dešimt savanorių. Kreipimas
buvo išspausdintas KAM savaitraštyje „Karys”,
dienraštyje „Draugas” ir kitur.

Kreipimasis į Lietuvos išeiviją išryškino Lietu-
vos tikslą integruotis į NATO. Dalis to pasiruošimo
buvo NATO karinės terminologijos žodyno, viso
4,000 terminų su paaiškinimais, vertimas iš anglų į
lietuvių kalbą. Sutikusiems vertėjauti, buvo pa-
skirta po maždaug 100 terminų. Galvota, kad keturis
terminus ir jų paaiškinimus bus galima išversti per
valandą. Buvo numatyta, kad vertimas galėtų trukti
apie mėnesį.

Netrukus į talką įsitraukė per penkiasdešimt iš-
eivijos savanorių. „Stebino ir jaudino neįtikėtinas
išeivijos gyvybingumas, atvirumas ir nuoširdumas:

Lietuvių kalba apkasuose

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

jūs pakvietėte, mes jau čia, pasirengę padėti, patarti
ir netgi imtis daug laiko ir pastangų reikalaujančio
vertimo darbo”, rašė Palmyra Šutinytė. Atsiliepė
ne tik JAV, bet ir Australijos bei Kanados lietuviai.
Iš atsiliepusiųjų cituojami kanadietis Andrius Gied-
ris, australietis Gintautas Kaminskas ir Bronius
Nemickas iš JAV. Toliau minimi: Neris Šimkus, An-
tanas Klimas, Algis Raulinaitis, Viktoras Naudžius,
Donatas Skučas ir Edmundas Kulikauskas. Su di-
deliu entuziazmu kvietimą taip pat priėmė Vytautas
Vidugiris, Vytautas Černius, Vytautas Germanas, į
talkos sukūrį įtraukė ir nemažai savo draugų. Ci-
tuojamas Kęstutis Ječius, tuo metu buvęs Pasaulio
lietuvių centro pirmininkas: „Nepaprastai puiki
mintis. Išeivija tikrai gali pasitarnauti ir nebūkš-
tauti, kad Lietuvai galima padėti tik pinigais”.
Pagarbiai minimas Vytautas Germanas, mielai pri-
sidėjęs prie konkretaus ir vertingo darbo.

Pranešimo pabaigoje Palmyra Šutinytė apgai-
lestauja, kad Lietuvoje kartais pritrūksta susitel-
kimo ir kad kiekviena iniciatyva sunkiai skinasi
kelia be viršininkų nurodymo. „Patriotiniame ka-
riškam šūkiui ‘tėvynės labui’ daugiau reikia ne
deklaratyvaus skambesio, bet pasiaukojančio
veiksmo”. Iš išeivijos lietuvių laiškų ji pajutusi ši-
lumą ir supratusi, kad išeivija yra čia, šalia mūsų,
ji niekur neišėjo, ji gyvena Lietuvai.

Aplanke radau daugiau šio projekto detalių ir
savo vietą jame. Išvertimui gavau du puslapius
terminų. Juos išvertus ir apipavidalinus susidarė
septyni puslapiai. Dabar į tą sąrašą žiūriu ir pats ne-
tikiu, kad čia mano darbas, nors sąrašo pabaigoje, su
oficili data (1999 m. vasario 15 d.), aiškiai įrašyta,
kad aš tai paruošiau. Gana įspūdingai dabar man tas
darbas atrodo, bet tikrai nežinau, ar yra iš jo naudos

(nors gavau padėkos laišką). Kokia tikimybė,
kad kur nors apkasuose ar kitoje karinėje pa-
dėtyje esantis kareivis lietuvių kalba panau-
dotų mano pasiūlytą terminą prieš dėdamas
kulką į savo šautuvą? O gal dės ne kulką, bet
šovinį. Civilioikams gal nėra didelio skirtumo
tarp kulkos ir šovinio, bet apkasuose tą ter-
minu sumaišymas gali reikšti skirtumą tarp
gyvybės ir mirties.

Kalbant apie mirtį. Giedrius Subačius
„Kultūros baruose” (š. m. gegužės laidoje) kaip tik
rašo apie lietuvių kalbos mirtį. Tai įdomi apžvalga
apie lietuvių kalbos lėtą mirtį. Gal ir nesąmoningai,
bet pats pirmasis jo straipsnio sakinyš ta mirtimi
jau kvepia: „Viešasis diskursas sklaidinas nerimo
dėl lietuvių kalbos”. *Diskursas?* Taip pat dar pir-
majame puslapyje teigiama, kad kalba neišnyko, tik
smarkiai evoliucionavo. *Evoliucionavo?*

Straipsnyje užtinkame kitų svetimybų su lie-
tuviškomis galūnėmis, kaip, pvz., *modifikacijų, iden-
titeto, kardinaliai, kohortos* ir t. t. Tie ir panašūs žo-
džiai nėra duodami kaip kalbos užteršimo pavyz-
džiai, bet naudojami kaip pilnateisiai žodžiai kultū-
ros žurnale. Ar nereikėtų „Kultūros barų” redakci-
jai sutelkti grupę savanorių, kurie padėtų apsaulyti
nuo svetimybų?

Spėju, kad vienas iš pirmųjų tokio projekto sa-
vanorių būtų ar turėtų būti Bronius Nainys. Jis la-
bai kruopščiai parengtame straipsnyje, („Varpas”,
2012 m., nr. 44 ir „Draugas”, 2013 m. birželio 20 d.),
pasidalina savo patirtimi ir išvalgomis, lie-
čiančiomis tautą ir kalbą. Jis provokuojančiai kelia
klausimą, ar lietuvių kalba iš viso reikalinga. Lie-
tuvoje net vengiama pačios tautiškumo sąvokos. „Ką
veikia Kultūros ministerija? Ar jai nerūpi šio di-
džiausio ir svarbiausio lietuvių tautos kūrinio
globa, saugojimas nuo sunaikinimo?” – straipsnyje
klausia Bronius Nainys.

Toli paėjėjome per paskutinius beveik penkio-
lika metų, tik dažnai ne į tą pusę. Tada iš svetimų
kalbų į lietuvių vertėme karinius terminus, o dabar
kūlversčiais, Broniaus Nainio žodžiais tariant, pa-
siduodame tuščioms kosmopolitų svajonėms visas
tautas ir rases suldyti į vieną betaute kažin kokios
spalvos masę.

EUROLAT vadovai: Lietuva verta susižavėjimo

Pirmą kartą Lietuvos istorijoje Vilniuje,
Seimo rūmuose, posėdžiaujančios Europos
Parlamento, Lotynų Amerikos ir Karibų
jūros regiono šalių parlamentinės asamblėjos at-
stovai (EUROLAT) neslepia susižavėjimo Lie-
tuva.

„Mes, būdami Lietuvoje, turime didžiulę ga-
limybę pamatyti, kokia jauna, dinamiška šalimi
tapo Lietuva. Esate susižavėjimo verta šalimi.
Ačiū už galimybę būti su jumis, mums tai yra ma-
loni patirtis”, – antradienį spaudos konferenci-
joje Seime sakė Europos Parlamento, Lotynų
Amerikos ir Karibų jūros regiono šalių parla-
mentinės asamblėjos EUROLAT pirmininkas, at-
stovaujantis Lotynų Amerikos šalims, Leonel
Vasquez Bucaro.

EUROLAT pirmininkas, atstovaujantis ES,
Europos Parlamento narys iš Ispanijos Jose Ig-
nacio Salafranca pažymėjo, jog reikšmingas fak-
tas yra tai, kad EUROLAT posėdžiai vyksta tuo-
met, kai Lietuva pradeda pirmininkauti ES Ta-
rybai. „Tai yra puiki galimybė pažvelgti ir į kitas
ES šalis”, – sakė svečias.

Renginyje dalyvavo apie 120 dalyvių iš 50 ša-
lių. Jo dalyviai svarstys politikos aktualijas, dvi-
šalio ir tarpregioninio bendradarbiavimo klau-
simus, aptars piliečių dalyvavimo demokratijos
procese, kovos prieš narkotikų vartojimą, ko-
rupcijos ir skaidrumo problemas.

Antradienį, liepos 16 d., Seimo posėdžių sa-
lėje vyko EUROLAT jungtinis inauguracinis po-
sėdis.

Europos ir Lotynų Amerikos šalių parla-
mentinė asamblėja (EUROLAT) yra dviejų re-
gionų – Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos
bei Karibų jūros regiono šalių – strateginės par-
tnerystės parlamentinė institucija.

EUROLAT sudaro 150 narių: 75 – iš Europos
Parlamento ir 75 – iš Lotynų Amerikos šalių,

EUROLAT jungtinis inauguracinis posėdis.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

įskaitant Lotynų Amerikos parlamentą (Parlatino),
Andų Bendrijos parlamentą (Parlandino), Centrinės
Amerikos parlamentą (Parlacen) ir MERCOSUR par-
lamentą (Parlasur).

EUROLAT vadovauja du pirmininkai, vienas at-
stovauja Europai, kitas – Lotynų Amerikos šalims, ir
14 pirmininko pavaduotojų (po 7 iš kiekvienos pusės).

Oficialios EUROLAT kalbos yra oficialios ES kal-
bos. EUROLAT darbo kalbos – anglų, prancūzų, vo-
kiečių, portugalų ir ispanų.

Strateginė ES ir Lotynų Amerikos bei Karibų
šalių partnerystė pradėta 1999 metais. Prieš trejus
metus Madride patvirtintas išsamus veiksmų pla-
nas, kuris nubrėžė pagrindines ES ir Lotynų Ameri-
kos ryšių plėtojimo gaires. Jame ypatingas dėmesys
skiriamas tvariai ekonominei ir socialinei plėtrai, de-
mokratijos principams, moterų teisėms, švietimui,
moksliniams tyrimams, klimato kaitai ir migraci-
jai.

ELTA

TELKINIAI

Chicago, IL

Čikagoje vieningai paminėtas S. Dariaus ir S. Girėno skrydis

Liepos 14 d. įvairių Čikagos lietuvių organizacijų atstovai vieningai susirinko prie S. Dariaus ir S. Girėno paminklo Marquette Park pažymėti Atlanto nugaletojų skrydžio 80 metų sukaktį. Jono Kuprio nuotraukos

Teatras „Viltis“ inscenizavo prieš 80 metų vykusias S. Dariaus ir S. Girėno išleistuves Čikagoje. Iš k: lakūnas Juozas Malevskis, scenarijaus autorė ir vaidinimo režisierė Apolonija Steponavičienė, Inesa Makaras, Auksuolė Kišonaitė, Jonas Platakis (Steponas Darius), Viktoras Kelmelis (Šv. Jurgio parapijos klebonas, prel. M. Krušas), Saulius Dzenkauskas (Stasys Girėnas), Gintaras Ilevičius (gen. konsulas Čikagoje A. Kalvaitis), Ligita Jesinauskienė ir Vilma Jarulienė.

VIDA KUPRYTĖ

Sekmadienį, liepos 14 d. Čikagos lietuviai iškilmingai ir vieningai paminėjo S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio 80 metų sukaktį. Minėjimas buvo pradėtas iškilėmis prie S. Dariaus ir S. Girėno paminklo Marquette Park. Vėliavų eisenoje dalyvavo šauliai, skautai ir Dariaus Girėno veteranų postas. Minėjimą vedė ALT'o pirmininkas adv. Saulius Kuprys. Gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas pasveikino susirinkusius ir pabrėžė, kad tuo pačiu metu paminėti didvyrių žygį lietuviai rinkosi žūties vietoje Soldino miške.

Čikagos miesto tarybos atstovė Lona Lane savo šiltame žodyje prisiminė S. Dariaus ir S. Girėno žygį ir lietuvių įnašą į Čikagos gyvenimą apskritai. Ji pažadėjo toliau aktyviai atstovauti lietuviams ir remti jų užsimojimus. Tarybos atstovė L. Lane kartu su kita nare Toni Foulkes Čikagos miesto tarybai pristatė rezoliuciją, skelbiančią liepą S. Dariaus ir S. Girėno mėnesiu Čikagoje. Rezoliucija buvo vieninai priimta miesto tarybos ir patvirtinta Čikagos mero Rahm Emanuel parašu. Adv. Vytenis Kirvelaitis anglų kalba perskaitė rezoliucijos tekstą. Gerb. Lane įteikė rezoliucijos originalus gen. konsului Marijui Gudynui, garbės konsului Stanley Balzekui, Jr. ir ALT'o pirmininkui Sauliui Kupriui. Pritardami Jūratės Lukminienės vadovaujamą parapijos chorui iškilmių dalyviai sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus.

Susirinkusius sveikino garbės konsulas Stanley Balzekas, Jr. ir LB Vidurio Vakarų apygardos atstovė Milda Šatienė. Vainiką prie paminklo padėjo generalinis konsulas M. Gudynas, o Šaulių sąjungos vainiką atnešė jaunimas. Po iškilmių visi dalyviai, vedami vėliavų sargybos, nužygiavo į Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovę, kur šv. Mišias atnašavo kun. Jaunius Kelpšas.

Po pamaldų į parapijos salę rinkosi tautiečiai dalyvauti iškilminguose pietuose. Meninėje programoje Leonas Gogelis deklamavo savo eilėraštį apie S. Darių ir S. Girėną. Eilėraštį jis sukūrė, kai buvo įkalintas Lukiškių kalėjime.

Laima Apanavičienė pristatė sėkmingai įvykdytą projektą – vaikų piešimo konkursą sukurti pašto ženklą S. Dariaus ir S. Girėno tema. Ji konsului M. Gudynui įteikė pavyzdinius ženklų komplektus. Dalyviai galėjo įsigyti ženklų iš Filatelistų draugijos pirmininko Jono Variakojo.

Pagrindinė programos dalis – teatro „Viltis“ S. Dariaus ir S. Girėno išleistuvių Čikagoje inscenizacija. Sugrįžome į 1933 metus. Kai vyko atsisveikinimo vakarienė, žiūrovai tapo vaidinimo dalyviais. Raiškiai pritaikyta muzika, humoras bei taiklus istorinių asmenybių pavaizdavimas sužavėjo žiūrovus. Steponą Darių vaidino Jonas Platakis, Stasį Girėną – Saulius Dzenkauskas, Šv. Jurgio parapijos kleboną, prel. Mykolą Krušą – Viktoras Kelmelis, o generalinį konsulą Čikagoje Antaną Kalvaitį – Gintaras Ilevičius. Stepono Dariaus mamą Augustiną vaidino Apolonija Steponavičienė (scenarijaus autorė ir vaidinimo režisierė). Kitus gimines ir draugus įkūnijo Ligita Jesinauskienė, Inesa Makaras, Auksuolė Kišonaitė ir Vilma Jarulienė. Teatro „Viltis“ meno vadovas yra Petras Steponavičius, jam talkina Dalia

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas įteikia kun. Jauniui Kelpšui Čikagos miesto rezoliuciją, skelbiančią liepą S. Dariaus ir S. Girėno mėnesiu.

Urbanienė ir Giedrė Kliarskis.

Tarp žiūrovų buvo lakūnas Juozas Malevskis, kuris išitraukė į vaidinimą, supažindindamas dalyvius su lakūnų sunkumais skrendant per Atlantą – juos labai kankino nemiga; kad abu kartu neužmigtų, vienas skrido stovėdamas, o kai krisdavo nuo nuovargio, kitas paimdavo vairą. Ir sėdėti buvo nelengva: lėktuvo sėdynės buvo išimtos, į jų vietas pastatyti indai su benzinu. Tokiomis sunkiomis sąlygomis lakūnai skrido be pertraukos 37 valandas. Į spektaklį buvo įtraukti ir istoriniai S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio kadrai. Nemažai žiūrovų sujaudino šie vaizdai, jie atsistojimu bei audringais plojimais įvertino teatro „Viltis“ darbą.

Sukakties proga buvo išleistas spalvotas leidinys, kuriame buvo sudėti sveikinimai, Čikagos miesto rezoliucija ir istorinės nuotraukos.

Pasirodo, kad ne vienas lietuvis seka S. Dariaus ir S. Girėno pėdomis. Veteranas lakūnas Juozas Malevskis yra pagaminęs „Lituanicos“ lėktuvo modelį, kurį parodė minėjimo dalyviams. Jo dukros Vaida ir Andželika yra baigusios Embry Riddle astronautikos universitetą (Florida valstija) ir abi sėkmingai dirba aviacijos srityje. Minėjime dalyvavo Lietuvių Romos katalikų labdarių sąjungos pirmininkas dr. Linas Sidrys su žmona Rima. Jų sūnus, Gintas Sidrys, šį pavasarį baigęs universitetą, jau kurį laiką pilotuoja lėktuvus ir JAV marinų korpuse yra karininkas. Kun. Jaunius Kelpšas minėjimo metu pristatė jauną lakūną Ainorą Pečaitį, kuris iš Midway oro uosto pilotuoja lėktuvus ir yra aktyviai įsijungęs į parapijos tarnystę.

Reikia pasidžiaugti sklandžiu minėjimu, kuriuo rūpinosi ALT'as, Lietuvos Šauliai, JAV Lietuvių Bendruomenė ir kitų organizacijų atstovai bei parapijos vadovybė – administratorius kun. Jaunius Kelpšas ir nenuilstanti sekretorė Audra Zakarskienė.

S. Dariaus ir S. Girėno minėjimo iškilmėse. Iš k.: Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, garbės konsulas Stanley Balzekas, Jr., Čikagos 18-to rajono atstovė Lona Lane ir ALT'o pirmininkas adv. Saulius Kuprys.

RYTYS

Redaktorė **Vaida Morkūnaitė-Lowell** • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Rytys – vėjas, pučiantis iš rytų. „Rytys” – tai lietuvių gyvenimo žinios iš rytinių JAV valstijų.

Vaida Morkūnaitė-Lowell – naujojo „Draugo” puslapio „Rytys” naujienų redaktorė. Iš Panevėžio kilusią aukštaitę Atlanto vėjai prieš dešimtmetį atpūtė į JAV, Maine valstiją.

Plunksną į rankas Vaida paėmė dar besimokydama Panevėžio Vytauto Žemkalnio gimnazijoje ir iki šiol jos nepaleidžia. Prieš dešimtmetį Vaida baigė Vilniaus universiteto žurnalistikos studijas, metus mokėsi kaip mainų studentė Olandijos Utrecht universitete, kur gilino naujosios žiniasklaidos žinias. Simboliška, kad už aktyvią veiklą su vietine žiniasklaida ji dar studijų metais buvo apdovanota pirmąja išeivių lietuvių žurnalistės Salomėjos Narkeliūnaitės stipendija.

Lietuvoje Vaida aktyviai bendradarbiavo su „Panevėžio balso” ir „Universitas Vilnensis” redakcijomis, stažavosi „TV3” ir „Aukštaitijos” televizijose. Pernai, 2012 m., kartu su kraštiečiu ir studijų kolege Gerda Butkuviene išleido istorinės publicistikos knygą – „Titaniko lietuviai”, apie tautiečius, atsidūrusius praėjusio šimtmečio katastrofos sūkuryje.

Šiuo metu Vaida dirba informacinių technologijų konsultacinėje įmonėje bei kartu su vyru „augina” multimedijos studiją „Chasing the Sun”. Radusi laisvą minutę, ji prisideda prie studijos trumpametražių vaizdo projektų kūrimo.

„Lituanicos” skrydžio 80-mečio minėjimas

Memorialinę lentą su „Lituanicos” logotipu sukūrė New York menininkai Julius Ludavičius ir Laura Zaveckaitė.

2013 m. liepos 14 d. New York Floyd Bennett Field oro uoste gausiai rinkosi lietuviai iškilmingam Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą minėjimui. Iš šio oro uosto 1933 metų liepos 15-ąją skrydžiui į Kauną ir pakilo „Lituanica”. Po 80 metų čia New York lietuviai žiūrėjo dokumentinį filmą apie garsius lakūnus, Lietuvos generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas kartu su New York Lietuvių Bendruomenės nariais pasodino medelį pilotų atminimui.

Greta puikiai matomoje vietoje pasodinto medelio pastatyta ir memorialinė lenta su „Lituanicos” logotipu, kurią sukūrė New York gyvenantys menininkai Julius Ludavičius ir Laura Zaveckaitė.

„S. Dariaus ir S. Girėno nutiestas oro tiltas per Atlantą paliko ryškų pėdsaką ne tik Lietuvos, bet ir viso pasaulio aviacijos istorijoje. Tuo metu tai buvo antras rezultatas pasaulyje pagal įveiktą nuotolį. Bet dar reikšmingesnis šis žygdarbis buvo dėl lakūnų pasauliui neštos žinios apie Lietuvą ir jų begalinio noro išgarsinti Tėvynės vardą”, – renginyje sakė V. Sarapinas.

Susirinkusiuosius taip pat sveikino bei S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio reikšmę aviacijos istorijai pabrėžė JAV nacionalinių parkų administracijos atstovai ir istorikai.

Iškilnių metu Lietuvos ir JAV himnus iškilmingai atliko operos solistė Laima Jonutytė.

Tą pačią dieną generalinis konsulas kartu su New York lietuviais padėjo gėlių Lietuvos vardo aikštėje Brooklyn prie paminklo S. Dariui ir S. Girėnui bei dalyvavo iškilmingose šv. Mišiose Brooklyn Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo parapijoje.

URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamento ir LR gen. konsulato New York info ir nuotr.

Lietuvos generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas (kasa žemę) kartu su New York Lietuvių Bendruomenės nariais pasodino medelį lakūnų atminimui.

Boston smuikininkė organizuoja „Vivace Vilnius” festivalį

Eglė Jarkova, smuikininkė iš Lietuvos, tarptautinių kursų prizininė, šiuo metu studijuojanti Boston, jau antrus metus iš eilės organizuoja „Vivace Vilnius” muzikos festivalį.

„Vivace Vilnius” – vasaros muzikos festivalis ir tarptautiniai meistriškumo kursai. Projektas vyks liepos 28 d. – rugpjūčio 4 d. Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos patalpose, Vilniuje. Kursai organizuojami smuikui, violončelei, fleitai, fortepijonui ir kamerinės muzikos ansambliams. Dėstytojai, dirbsiantys individualiai su studentais, atvyksta iš Italijos, Albanijos, Rumunijos, JAV ir Lietuvos. Meistriškumo kursų studentai iš viso pasaulio kviečiami dalyvauti pagal savo veiklos rezultatus, grojimą ir rekomendacijas.

Eglė mini šiuos festivalio tikslus – pasinaudoti galimybe jog Lietuva 2013 m. pirmininkauja ES Tarybai ir parodyti svečiams kultūrinę Lietuvos pusę, suteikti galimybę studentams mokytis su žinomais menininkais ir muzikantais, plėtoti ryšį tarp mokyklų ir konservatorių, pripažinti Vilnių kaip svarbią klasikinės muzikos Europos sostinę, siekti užtikrinti laisvą prieigą prie mokymosi dalyviams ir klausytojams, suteikti galimybę studentams groti koncertuose ir kasmet turėti vasaros muzikos festivalio ir meistriškumo kursų tęstinumą ir populiarinimą.

Svarbi šio projekto dalis – kon-

certų ciklas. Tai svečių atliekamos universalios programos tą pačią savaitę, kai vyks meistriškumo kursai. Kursai vyks rytais ir po pietų, o koncertai – vakarais. Koncertai bus nemokami studentams bei visiems klausytojams. Koncertų vieta numatoma M. K. Čiurlionio menų mokyklos salėje.

Festivalis nėra remiamas jokios organizacijos ar komercinių rėmėjų. Interneto pagalba Eglė jau surinko 7,000 dolerių iš privačių rėmėjų, tačiau jai dar trūksta apie 4,000 dolerių pilnai įgyvendinti projektą. Norint, kad savaitės trukmės festivalis, renginiai, meistriškumo kursai ir koncertai būtų atviri ir nemokami visiems Vilniaus gyventojams ir lankytojams ir – norint suteikti tokią mokymosi galimybę Lietuvos piliečiams ir atvykusiems tarptautiniams svečiams, festivalis prašo paramos prisidedant prie šio festivalio kūrimo. Lėšos bus naudojamos apmokėti menininkų ir dėstytojų kelionių bei festivalio dalyvių (dėstytojų ir svečių) gyvenimo išlaidas.

Galintys prisidėti aukas gali siųsti (čekis „Vivace Vilnius Project” vardu): Eglė Jarkova, 262 Chestnut Hill Avenue, B1, Brighton, MA 02135. Daugiau informacijos galima rasti festivalio interneto puslapyje www.vivacevilnius.org arba el. paštu: egle.jarkova@gmail.com, arba tel. 617-756-7076.

Boston Lietuvių Bendruomenės info.

Tikėtina, lietuvių kilmės vyras iš JAV kulinarijos žvaigždės reikalavo 250,000 JAV dolerių

JAV kulinarijos ekspertei Paula Deen pastarosios savaitės pateikė nemažai staigmenų – jos kuriamų televizijos laidų atsisakė televizijos kanalas The Food Network, bendradarbiauti atsisakė ir didžiausi JAV prekybos tinklai „Target” ir „Walmart”, ryšius nutraukė leidybos kompanija „Ballantine” bei jos ilgametis vadybininkas.

Skandalas kilo prieš kelias savaites, kai buvusi darbuotoja Lisa Jackson civilinėje byloje pareiškė jai kaltinimus dėl diskriminuojamų darbuotojų P. Deen ir jos brolio restorane „Uncle Bubba’s Seafood and Oyster House” Savannah, GA. Kulinarijos žvaigždė teismo parodymuose prisipažino kartais vartojusi „n” žodį, bendraujant su tamsiaodžiais darbuotojais.

Šių įvykių sūkuryje – greičiausiai lietuvių kilmės Thomas George Paculis. Prieš savaitę JAV FBI biuras sulaikė šį Newfield, NY gyvenantį 62 m. vyrą šantažo pagrindais. T. G. Paculis iš P. Deen pareikalavo 250,000 JAV dolerių už jo turimą informaciją, kuri gali dar labiau pakenkti JAV žvaigždei.

Birželio 24 d. T. G. Paculis nu siuntė elektroninį laišką P. Deen advokatui Greg Hodges, kuriame teigė, kad vien jo turima informacija padės

L.Jackson laimėti bylą ir „nuskan-dins P. Deen laivą, šiam dar neišplaukus iš uosto”. Jie pasikeitė keliais elektroniniais laiškais ir kalbėjosi telefonu. P. Deen advokatui netgi pavyko „nusiderėti” iki 200,000 JAV dolerių sumos. Šantažuotojas teisininkui taip pat minėjo, kad neturi mašinos ir nežino, kaip jam pavyks pasiimti pi-

nigus. Po kelių dienų T. G. Paculis susisie-kė ir su L. Jackson advo-katu Matt Billups siū-lydamas suvienyti pa-jėgas.

Birželio 29 d., „Fa-cebook” tinkle T. G. Paculis JAV kulinari-jos žvaigždę pavadino rasiste.

Užaugęs šeimoje, kuri skaniai gamino valgį, T. G. Paculis ste-bėdavo savo mamą ga-

minančią valgį, o vėliau pats įniko kolekcionuoti retas kulinarines kny-gas. Tarnavęs JAV Navy karinėse pa-jėgose ir dirbęs paramediku, T. G. Pa-culis turėjo savo restoraną „Troup Square Cafe” tame pačiame mieste kaip ir P. Deen restoranas – Savan-nah, GA.

Nors tiek P. Deen, tiek T. G. Pa-culį sieja Savannah, GA miestas, iš FBI nuotraukų P. Deen nepažino šio vyro.

Po pakartotinio pasirodymo teisme liepos 16 d. (pirmasis buvo liepos 5 d.) T. G. Paculis buvo išleistas už 10,000 dol. užstatą.

T. G. Paculis

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Jubiliejinė stovykla Telšiuose

Jubiliejinės stovyklos stovyklautojai. Stovykla vyko Žemaitijos sostinėje Telšiuose, siekiant atšvęsti Žemaičių krikšto 650-ąsias metines.

Buriavimo sueiga

Iš k.: „sesė Flo“ (primena jūrų skautams visada nešioti apsaugos liemenes), br. Vilius, br. Mykolas, br. Viktoras, Sr, br. Viktoras J. Priekyje: br. Karis, s. Sigutė. Sueigoje pasedome br. Simo ir br. Mato.

Š. m. birželio 15 d., šeštadienį, „Lituanicos“ tunto jūrų skautai ir vadovai – jūrų budžiai, apsilankė Čikagos laivų parodoje naujame 31 gatvės uoste. Jūrų skautai plaukė burlaiviu „Baltija“ į uostą, kur jį pririšo prieuostyje. Ten susitiko su Čikagos miesto BSA (Boy Scouts of America) jūrų skautais ir skautėmis (dalyvavo net 6 ar 7 draugovės su 3 burlaiviais). Susipažinome su žydu kilmės jūrų skautu Bill Luksha iš Lietuvos. Nors lynojo, visi domėjosi paroda, žaidimais vaikams bei gardžiavosi amerikietiškomis dešrelėmis ir natūralių vaisių kokteiliais. Vietinėintis bandė su mumis pabendrauti, matyt, tikėjosi duonytės trupinių, o gal sėkelių...

Info ir nuotr. kun. fil. gilv. Viliaus Dundzilos

A.S.D./Korp! Vytis PRANEŠIMAS

Labai kviečiame tapti ASD/Korp! Vytis Čikagos skyriaus „Facebook“ gerbėjais („like us“), kad galėtume turėti kuo daugiau pasekėjų!

Atsisveikinome su s. fil. Aldona Rasutiene

...Tavo šypsena, meilė ir išmintis bus vaisinga daugelį metų.
Tavo linksma, skaidri siela gyvens Kristuje amžinai...

Mūsų brangi sesė „Verpstė“ Aldona Rasutienė iškeliavo 2013 m. liepos 3 d. „Namo“ pas savo Kūrėją. Pasigesime jos ramaus, švelnaus būdo, jos darbštumo, pareigingumo, svetingumo.

Augindama skautišką dviejų sūnų ir dviejų dukrų šeimą, sesė Aldona sugebėjo atrasti laiko pagelbėti visur, kur tik jos reikėjo: „Kernavės“ skaučių tunte, Akademinio Skautų sąjungos ir Vydūno jaunimo fondo tarybos veikloje.

Atsisveikinimo vakarą sūnus Vytenis mamą apibūdino kaip nuolatinę „Rūpintojėlę“. Dr. Petro ir Aldonos Rasučių svetingumą namų durys visuomet buvo plačiai atvertos jų vaikų draugams, skautėms/skautams, vyr. skaučių ir skautininkių „Verpsčių“ būrelių sesėms, iš Tėvynės atvykusiems ir Lietuvių Operos pastatymus solistams ir choristams, šeimos draugams ir svečiams.

Gausiai susirinkusiems išlydėti sesę Aldoną skautams ir skautėms, draugams ir pažįstamiems, maldas už velionės sielą vedė t. Antanas Saulaitis, SJ. Jautriais žodžiais sesę Aldoną prisiminė v.s. Sofija Jelionienė ir fil. Ritonė Rudaitienė. Akademinio Skautų sąjungos vardu atsisveikino fil. Svajonė Kerelytė, „Verpsčių“ vardu – fil. Vida Rimienė. Būrelių sesėms ir karštą įdėjus po raudoną rožę, dalyviai pagiedojo tradicinę giesmę „Ateina naktis“.

Liepos 9 d., po šv. Mišių, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, sesė Aldona Rasutienė buvo palaidota Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

Giliame liūdesyje liko vaikų – Vytenio, Vilijos, Rūtos ir Andriaus Rasučių bei sesers Danutės Jarienės šeimos. Kartu liūdi ir visos „Verpstės“.

fil. Ritonė Rudaitienė

Jubiliejinė stovykla „Viltis“

Kada: 2013 m. rugpjūčio 7 – 17 d.

Kur: Camp Manatoc, Peninsula, OH.

Dalyvauja: LSS registruoti nariai.

Informacija: LSS tinklalapyje: skautai.net

SVEČIŲ SAVAITGALIS:

rugpjūčio 10 d.

2 val. p. p. – svečių priėmimas ir „Skautų aidas“ 90 m. paminėjimas;

5 val. p. p. – vėliavų nuleidimas;

8:30 val. v. – bendras laužas.

rugpjūčio 11 d.

9 val. r. – šv. Mišios;

11 val. r. – Jūros diena prie ežero;

1:30 val. p. p. – Gilvelistų sueiga.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė būrėsi Kaune

Pirmą kartą PLB ir PLJS kraštų valdybų pirmininkai susirinko Kaune.

Liepos 15–16 dienomis Vytauto Didžiojo universitete vyko kasmetinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) kraštų valdybų pirmininkų suvažiavimas. Čia buvo sprendžiami aktualiausi su lietuvių išsaugojimu susiję klausimai, virė diskusijos, buvo tvirtinami seni ir kuriami nauji svarbūs ryšiai.

PLB pirmininkų suvažiavimai vyksta kasmet, tačiau pirmąsyk toks išeivijos aktyviausių visuomenininkų susibūrimas surengtas Kaune, Vytauto Didžiojo universitete. Pasak PLB valdybos pirmininkės Danguolės Navickienės, Laikinoji sostinė pasirinkta anaip tol ne atsitiktinai. „Norėjome užmegzti kuo daugiau ryšių, tad šiame nutarėme ne tik PLB kraštų valdybų pirmininkų suvažiavimą, bet ir kultūrinį renginį – koncertą, skirtą Pasaulio lietuvių vienybės dienai ir garsiųjų lietuvių lakūnų skrydžio per Atlantą 80-ajam jubiliejui paminėti – suruošti Kaune. Čia mes mažiau žinomi nei Vilniuje, nes iki šiol visi PLB renginiai dažniausiai vykdavo sostinėje,“ – pasakojo D. Navickienė.

Anot PLB atstovės Lietuvoje Vidos Bandis, PLB atstovų suvažiavimas – svarbiausias metų renginys. „Tai ataskaitinis susirinkimas, kurio metu pristatoma, kas buvo nuveikta per pastaruosius metus. Tai puiki proga pabendrauti su skirtingų šalių pirmininkais, išsiaiškinti opiausias problemas. Pavyzdžiui, šiame bene aktualiausios temos yra susijusios su švietimu, tačiau buvo analizuojami ir pilietybės klausimai, keliamos diskusijos, kas yra tikras lietuvis, kaip išlaikyti ir puoselėti lietuvišką

Vida Bandis: PLB atstovų suvažiavimas – svarbiausias metų renginys.

tapatybę svetur,“ – teigė V. Bandis.

„Jei esi tokioje organizacijoje, svarbu ne tik žinoti jos tikslus, bet ir jausti bendrą filosofiją, turėti galimybę ne tik laiškais, bet ir gyvai dalintis idėjomis, – teigė D. Navickienė. – Renginio dienotvarkėje buvo netgi numatytas seminaras, kurio metu diskutavome, kaip efektyviai vadovauti krašto Lietuvių bendruomenei. Susitikimo metu mes ne tik stengėmės išskirti bendrus tikslus, bet ir ieškoti rezultatyvių būdų juos įgyvendinti.”

PLJS pirmininkas ir PLB Jaunimo reikalų komisijos pirmininkas Kęstas Pikūnas teigia, kad būtent metiniame suvažiavime paašškėja, kokie iškeliami prioritetai ir kaip įsivaizduojamas tolimesnis darbas. „Deja, čia atvyksta nedaug jaunimo, tačiau priežastys akivaizdžios – visgi daug ką lemia pinigai. Ne kiekvienam paprasta kelioms dienoms atvykti į Lietuvą pasiklausyti diskusijų ar pasisakymų, kurie, bet koku atveju, vėliau jiems bus perpasakoti,“ – teigė K. Pikūnas.

Kaip vieną aktualiausių klausimų PLJS pirmininkas minėjo siekį į organizaciją pritraukti jaunimą ir jį ten išlaikyti. Tai nėra lengva, nes dažnai šiai visuomenei organizacijai pritrūksta resursų. Pasak K. Pikūno, būtina kurti pridėtinę vertę ir taip siekti šiuos jaunos žmones išlaikyti kartu. „PLJS veikia keturiasdešimtyje valstybių, tačiau nėra vieno teisingo recepto, kaip tai padaryti. Pavyzdžiui, Danijos jaunimui svarbiausia profesinis tobulėjimas, tuo tarpu Malaizijoje jaunimas tiesiog nori būti kartu, siekia bendrumo jausmo. JAV situacija dar sudėtingesnė – ten prioritetai skirtingi kiekvienai kartai. Yra subtilių dalykų, kurių nežinant, nepavyks nieko pasiekti. Nors kiekviena šalis labai skirtinga, svarbiausias visus vienijantis dalykas – noras bendrauti. Deja, tai ir labiausiai nuvertinamas dalykas, į kurį būtina atkreipti dėmesį. Bendravimas gali būti labai įvairus: per šokį, seminarus, konferencijas. Kiekvienas ras ir pasims tai, ko jam labiausiai reikia. Dėl to tokia organizacija privalo būti labai spalvinga ir siūlyti įvairių veiklų, o tai labai sudėtinga pasiekti,“ – pasakoj K. Pikūnas.

Kaune susitiko PLJS pirm. Kęstas Pikūnas ir JAV LB Krašto valdybos pirm. Sigita Šimkuvienė-Rosen (d.).

jai pritrūksta resursų. Pasak K. Pikūno, būtina kurti pridėtinę vertę ir taip siekti šiuos jaunos žmones išlaikyti kartu. „PLJS veikia keturiasdešimtyje valstybių, tačiau nėra vieno teisingo recepto, kaip tai padaryti. Pavyzdžiui, Danijos jaunimui svarbiausia profesinis tobulėjimas, tuo tarpu Malaizijoje jaunimas tiesiog nori būti kartu, siekia bendrumo jausmo. JAV situacija dar sudėtingesnė – ten prioritetai skirtingi kiekvienai kartai. Yra subtilių dalykų, kurių nežinant, nepavyks nieko pasiekti. Nors kiekviena šalis labai skirtinga, svarbiausias visus vienijantis dalykas – noras bendrauti. Deja, tai ir labiausiai nuvertinamas dalykas, į kurį būtina atkreipti dėmesį. Bendravimas gali būti labai įvairus: per šokį, seminarus, konferencijas. Kiekvienas ras ir pasims tai, ko jam labiausiai reikia. Dėl to tokia organizacija privalo būti labai spalvinga ir siūlyti įvairių veiklų, o tai labai sudėtinga pasiekti,“ – pasakoj K. Pikūnas.

Gausus atstovų būrys iš Airijos, Argentinos, Australijos, Baltarusijos, Belgijos, Danijos, Estijos, Gruzijos, Islandijos, Italijos, JAV, Jungtinės Karalystės, Kolumbijos, Latvijos, Lenkijos, Moldovos, Norvegijos, Portugalijos, Prancūzijos, Rusijos, Suomijos, Švedijos, Šveicarijos, Ukrainos, Urugvajaus, Vokietijos šurmuliavo Vytauto Didžiojo universitete, siekiančiame tapti viso pasaulio lietuvių akademiniu branduoliu. Universiteto projektas „Pasaulio lietuvių universitetas“ (PLU) buria lietuvių išeiviją, skatina išeivijos ir Lietuvos mokslininkų bei studentų bendradarbiavimą akademiniuose projektuose, pritraukia besidominčius Lietuva ir jos kultūra.

PLU taip pat talkino Pasaulio Lietuvių Bendruomenei ir kito išskirtinio projekto įgyvendinime. Liepos 17 d., trečiądienį, Kauno valstybiniame muzikiniame teatre (Laisvės al. 91) įvyko nemokamas koncertas, skirtas Pasaulio lietuvių vienybės dienai bei transatlantinio skrydžio metinėms. Šiame renginyje rinkosi dalyviai ir žiūrovai iš viso pasaulio.

Šventinę programą atliko arti šimto išeivijos lietuvių – profesionalų bei saviveiklininkų, kolektyvų ir pavienių muzikų, šokėjų, dainininkų bei skaitovų – iš 9 užsienio šalių: Airijos, Australijos, JAV, Jungtinės Karalystės, Latvijos, Lenkijos, Rusijos, Šveicarijos bei Vokietijos.

PLB ir VDU info

www.draugofondas.org

REMKIME DRAUGO FONDA

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
tel: 773-585-9500

LIETUVA IR PASAULIS

Reikšmingas užsienio lietuvių indėlis kuriant ateities Lietuvą

Susitikimas su išeivių studentais Vilniuje.

URM nuotr.

Vilnius (URM info) – Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius liepos 16 d. Užsienio reikalų ministerijoje vykusiame susitikime su Lietuvių išeivių studentų stažuotių programos (LISS) dalyviais teigė, kad kiekvieno užsienio lietuvio asmeniniai, profesiniai laimėjimai ir noras bendradarbiauti su Lietuvos institucijomis – stiprios Lietuvos diasporos pagrindas. „Esate pavyzdys, kaip kiekvienas dirbantis ar besimokantis lietuvis jaunuolis, kurdamas savo asmeninę ateitį, gali prisidėti ir prie Lietuvos kūrimo. Stažuotių metu dalijatės savo žiniomis, patirtimi. Išlaikykite ryšį su Lietuva, siekdami profe-

sinių aukštumų kitose valstybėse ar demonstruodami lyderystę telkiant lietuvius savo šalyje”, – sakė L. Linkevičius. Ministras pabrėžė, kad praturtindami ryšius su Lietuva, puoselėdami lietuvišką tapatybę ir sukurdami bendradarbiavimo galimybes, užsienio lietuviai taip pat kuria ir ateities Lietuvą. LISS programos direktorės Rasos Ardytės-Juškienės teigimu, jau keli studentai, anksčiau dalyvavę LISS programoje, nusprendė grįžti ir įsidarbinti Lietuvoje. Per ketverius LISS veiklos Lietuvoje metus iš JAV ir Kanados buvo atvykę 149 jaunuoliai, kurie stažavosi įvairiose valstybės bei gydymo įstaigose.

Socialdemokratų atsakas prezidentei

Vilnius (BNS) – Valdantieji socialdemokratai liepos 16 d. pareiškė, kad Prezidentės Dalios Grybauskaitės išsakyta kritika dėl Seimo vadovybėje po teismo sprendimo palikto Darbo partijos pirmininko Vytauto Gapšio yra prezidento rinkimų kampanijos dalis. D. Grybauskaitė liepos 15 d. pareiškė, kad Seimo vadovybėje leisdamą dirbti nuteistam Darbo par-

tijos vadovui valdančioji koalicija užtraukia gėdą valstybei. Socialdemokratai tokią jos poziciją sako vertinantys kaip teisėjo vaidmens perėmimą. „Socialdemokratai yra įsitikinę, kad šia atsakomybe turi dalintis visi Lietuvos piliečiai, pradedant ir nuo pirmojo asmens”, – rašoma pareiški-me. Jie taip pat pastebi, jog rinkimų rezultatus lėmė piliečiai.

Tik žmonės nuspręs dėl dvigubos pilietybės

Vilnius (ELTA) – Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovų kalbas, kad dvigubos pilietybės klausimą galima išspręsti vien pakeitus šią sritį nustatančius įstatymus, Seimo narys Artūras Paulauskas vertina kaip galimą klaidinimą šia užsienio lietuviams aktuali tema.

„Konstitucinis Teismas aiškiai pasakė, kad nepakeitus Konstitucijos ir neįteisinus dvigubos pilietybės instituto Konstitucijoje, niekas neišsi-

spręs. Tad kalbėjimas apie įstatymų keitimą man primena klaidinimą šia tema bei išankstinį nusiteikimą prieš visų Lietuvos piliečių valią”, – sakė A. Paulauskas. Pasak parlamentaro, tik Lietuvos žmonės gali nuspręsti, ar jiems reikalinga dviguba pilietybė, o politikų darbas – užtikrinti, kad tautos nuomonės būtų paisoma, ir garantuoti tinkamą reguliavimą dvigubai pilietybei atsirasti.

Kaune paminėtos Žalgirio mūšio metinės

Kaunas (Alkas.lt) – Liepos 15 d. Laisvės alėjoje, prie Vytauto Didžiojo paminklo, vyko Žalgirio mūšio 603-čiųjų metinių minėjimas. Tai – tradicinis renginys, kurio metu kasmet Kauno miesto savivaldybė ir Vytautų klubas surengia minėjimą ir ažuolų lapų vainiku papuošia Vytauto Didžiojo paminklą. Iki šiol nerimsta diskusijos, kurio karvedžio – Vytauto ar Jogailos – nuopelnai dėl pergalės yra didesni. Apie tai diskutuoja istorikai, paveikslus tapo menininkai, nes tai neeilinis istorijos įvykis. Nenuginči-

jama tiesa viena – pergalę nulėmė talentingų karvedžių pusbrolių Vytauto ir Jogailos sugebėjimas vadovauti mūšiui. Minėjimo dalyvius pasveikino mero pavaduotojas Stanislovas Buškevičius. Vytautų klubo pirmininkas Vytautas Juodka taip pat pabrėžė Žalgirio mūšio pergalės reikšmę. Susirinkusieji šiltai sutiko Žalgirio mūšio inscenizacijos pagrindinį veikėją – kariškį Donatą Mazurkevičių, kuris atliko Vytauto vaidmenį.

ES didina spaudimą Izraeliui

Briuselis (Bernardinai.lt) – Europos Sąjunga (ES) pirmą kartą užsimojo aiškiai atskirti Izraelį nuo šios valstybės okupuotų Palestinos teritorijų. Izraeliečių diplomatai priimtą naują europinį teisės aktą prilygina „žemės drebėjimui” ir prognozuoja staigų santykių atšalimą. Įsigaliojanti ES direktyva draudžia 28 valstybėms narėms užsiimti bet kokia veikla, kuri paremtų Izraelio nuo 1967 m. vykdomą Vakarų Kranto ir Rytų Jeruzalės okupaciją. Tai reiškia, kad žydų nausėdijos Vakarų Krante negalės pretenduoti į jokią europinę paramą. Į bet kokius susitarimus tarp ES valstybių ir Izraelio nuo 2014 m. privalo būti įtraukta išlyga, kad Vakarų Kranto nausėdijos, esančios už „Žaliosios linijos”, tarptautinės teisės pripažįstamos demarkacinės lini-

jos, nėra Izraelio valstybės dalis, todėl joms negali būti taikomos sutarties nuostatos. Nuo šiol Izraelis, norėdamas pasirašyti susitarimus su ES ar valstybėmis narėmis, turės pripažinti, kad Vakarų Krantas nėra valstybės dalis. Šiuo metu, šalį valdant griežtos linijos besilaikančiai dešiniųjų jėgų koalicijai, tai atrodo menkai tikėtina. Izraelio premjeras Benjamin Netanyahu, laikinai einantis ir užsienio reikalų ministro pareigas, veltui bandė sustabdyti šį ES žingsnį, tačiau nieko negalėjo padaryti. ES delegacija Izraelyje nurodė, kad griežtesnės priemonės padės išvengti tolesnio dvišalių santykių blogėjimo, kurį sukeltų kai kurių ES valstybių siūlomas Izraelio boikotas. V. Krante gyvena daugiau nei 2 mln. arabų.

B. Netanyahu.

Scanpix nuotr.

Didžiausios karinės pratybos Rusijoje

Maskva (ELTA) – Rusijos Prezidentas Vladimiras Putinas stebėjo didžiausias karines pratybas nuo Sovietų Sąjungos griūties, kuriose dalyvavo apie 160,000 karių. Tolimuosiuose Rytuose karinės pratybos yra laikomos svarbiausia dalimi, skatinančia karinį manevringumą ir pasirėngimą mūšiui. Anot gynybos ministro pavaduotojo Anatolij Antonov, pratybos ne-

buvo nukreiptos nė prieš vieną konkrečią valstybę. Jo teigimu, Rusija perspėjo savo kaimynus apie karines pratybas ir pateikė detalią informaciją Kinijai. Šios dvi valstybės susitarė dėl informacijos, susijusios su karinėmis pratybomis pasienio teritorijoje, pasikeitimo. V. Putinas karines pratybas stebėjo Sachalino saloje, Ramiajame vandenyne.

K. Annan ragina reformuoti organizaciją

Maskva (ELTA) – Buvęs Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Kofi Annan ragina reformuoti organizaciją. Anot jo, ypač JT Saugumo Tarybos sudėtis neatitinka šių dienų geopolitinių realijų. „Nepriimtina, kad tokios valstybės, kaip Indija su daugiau nei milijardu gyventojų neturi nei vietos, nei balso teisės JT Saugumo Taryboje”, – pareiškė K. Annan liepos 15 d. lankydamasis Maskvoje, kur pristatė savo knygą „Intervenci-

jos: gyvenimas kare ir taikoje” („Interventions: A Life in War and Peace”). Jis kritikavo, kad Taryboje nėra atstovaujamos nei Lotynų Amerika, nei Afrika. K. Annan paragino galingąsias pasaulio valstybes atsisaikyti dalies įtakos ir išplėsti Saugumo Tarybą naujomis narėmis. Jis pareiškė apgailėstą, kad per savo kadenciją (1997–2006) jam nepavyko užbaigti organizacijos reformos.

Mianmaras žada paleisti visus politinius kalinius

Londonas (ELTA) – Mianmaro Prezidentas Thein Sein paskelbė, kad iki metų pabaigos bus paleisti visi politiniai kaliniai. Tai jis pareiškė Londone po susitikimo su britų premjeru David Cameron. Kartu buvęs generolas pabrėžė, kad jau netrukus bus pasiektas susitarimas dėl visoje šalyje galiosiančių paliaubų etniniam konfliktams Mianmare sureguliuoti. D. Cameron paragino T. Sein pakeisti Mianmaro konstituciją, kad prezidento rinkimuose po dvejų metų galėtų dalyvauti ir opozicijos vadovė Aung San Suu Kyi. „Mes labai sveiki-

name reformų procesą, kurį jūs vykdyte savo šalyje, ir tikimės laisvų, demokratiškų ir atvirų rinkimų”, – kalbėjo britų premjeras. Po dešimtmečius trukusios karinės diktatūros Mianmare T. Sein ėmėsi atsargaus reformų proceso, kuris buvusiai britų kolonijai turėtų atverti naujų galimybių. Jau paleisti ir pirmieji politiniai kaliniai, atšauktas namų areštas Aung San Suu Kyi. Tačiau šalį vis dar kamuoja didžiulės ekonominės problemos ir vidiniai etniniai bei religiniai konfliktai.

VERSLO NAUJIENOS

Kovos dėl skalūnų dujų tęsiasi

Europos Komisija (EK) šiuo metu atlieka skalūnų dujų poveikio vertinimą ir dar nėra priėmusi vieningo sprendimo dėl dujų gavybos. Tai po susitikimo su Europos Sąjungos (ES) šalių narių aplinkos ministrais surengtoje spaudos konferencijoje Vilniuje sakė ES aplinkos komisaras Janez Potočnik. Jis pastebėjo, kad dabartiniai teisės aktai yra taikytini, tačiau yra tam tikrų spragų, kurios neleidžia išspręsti kai kurių dalykų, susijusių su sudėtinga technologija, reikalinga skalūnų dujoms išgauti, pavyzdžiui, dirvožemio skaldymo technologija. Anot eurokomisaro, Komisija kol kas nėra padariusi jokių esminių išvadų dėl skalūnų dujų, tačiau tikimasi, kad jos bus pateiktos kuo greičiau. Pagrindinis EK tikslas yra ne spresti, kokį energetikos šaltinį valstybei narei pasirinkti, bet užtikrinti saugumą. ES negali kištis į valstybių narių sprendimus, kokį energetikos krepšėlį jos pasirenka, tačiau turi nustatyti labai aiškias taisykles dėl saugumo, ir tai turėtų būti taikoma ir šiame kontekste.

Yra ES valstybių narių, kurios norėtų pasinaudoti galimybe išgauti skalūnų dujas, yra valstybių, kurios tai draudžia. Kai kurios valstybės narės klausia, ką daryti. Yra ir ekonominių subjektų, kurie klausia, ar dabartiniai teisės aktai yra taikytini, kaip taikytini. Verslo srityje yra daug neaiškumų, ES turi garantuoti visuomenei, kad bus apsaugota žmonių sveikata, – kalbėjo eurokomisaras. Jo teigimu, EK stengiasi pasverti visus argumentus už ir prieš.

ES bando atsakyti į visus klausimus, kurie kelia žmonėms susirūpinimą. Taip pat suteikti galimybę verslo sektoriui atsižvelgti į visas šias sąlygas ir patiems apskaičiuoti, ar jiems verta užsiimti skalūnų dujų gavyba. J. Potočnik pažymėjo, jog nekreipti dėmesio į visuomenės nuomonę negalima. „Jeigu jūs dirbate aplinkoje, kurioje visuomenė jūsų veiklos nepripažįsta, jums nebus gerai“, – kalbėjo aplinkos eurokomisaras. Jis atkreipė dėmesį, jog Europoje specialistams yra lengviau priimti sprendimus, nes yra galimybė semtis patirties iš JAV, kurios pradėjo skalūnų dujų gavybą. Liepos 16 ir 17 d. Vilniuje tarėsi ministrai, atsakingi už aplinką ir klimato kaitą. Neformalioje taryboje dalyvavo ministrai ir delegacijų vadovai iš visų ES valstybių narių, kandidačių ir kitų Europos šalių, Europos Parlamento, Europos investicijų banko, kitų Europos įstaigų atstovai. Liepos 16 d. ministrai dar aptarė gamtinio kapitalo, biologinės įvairovės finansavimo ir integravimo klausimus.

Tuo tarpu Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė birželio 27-ąją vykusio Europos Sąjungos viršūnių susitikimo metu, duodama išskirtinį interviu ES informaciniam tinklalapiui „EurActiv“, teigė kitaip. Ji išreiškė įsitikinimą, kad visi įrodymai, jog dabartinės skalūnų dujų gavybos technologijos kelia ekologinę grėsmę, tėra išankstinės nuostatos ir kad šiems klaidingiems įsitikinimams paneigti užtenka pamatyti „dujų sektoriuje vykstančius revoliucinius pokyčius“.

Prancūzijos Prezidentas François Hollande, liepos 14-ąją Bastilijos paimimo šventės proga duodamas interviu pagrindinėms šalies televizijoms buvo tvirtas: „Kol aš būsiu prezidentas, skalūnų dujų žvalgybos Prancūzijoje nebus“. Jis priminė, kad įstatymas, „draudžiantis žvalgyti skalūnų dujas uolienų ardymo metodu“, keliančiu didelį pavojų gruntuiniams vandenims, prieš dvejus metus neatsitiktinai buvo priimtas švenčiant Prancūzijos nacionalinę šventę. Prezidentas dar kartą išreiškė įsitikinimą, jog toks sprendimas buvo teisingas. „Kokių tai turi pasekmių, matome Jungtinėse Amerikos Valstijose“, – pridūrė F. Hollande. Ir paironizavo: „Kas yra skalūnų dujos? Tikras Eldorado, pakaktų tik grėžti“.

Per vieną pagrindinių Lietuvos televizijų – Laisvą nepriklausomą kanalą (LNK) – liepos 11 d. buvo parodyta laida apie Žygaičių bendruomenę, neva už pinigus parsidavusią „Gazprom“. Ne tik Žemaitijos bendruomenė, bet ir bendrovė „Lietuvos dujos“ griežtai paneigė tokias žinias. Ji atmetė absurdiškus kaltinimus, kad neva Žygaičių kaimo bendruomenei mokama už priešinimąsi skalūninių dujų žvalgybai. Bendrovė pareiškė, jog LNK žinių laidoje pateikti teiginiai yra atvirai „Lietuvos dujų“ garbę menkinanti kampanija, kai, pasinaudojant konkrečiais žemės savininkais ir jų interesais, supriešinamos įstaigos, bendruomenė bei valstybinės reikšmės projektus įgyvendinančios bendrovės. Toks faktų ir tiesos iškraipymas teisinėje valstybėje negali būti pakentamas, todėl pažeistas teisės „Lietuvos dujos“ žada ginti teisinėmis priemonėmis.

J. Potočnik.

G. Savickio nuotr.

Lietuvos ir Vokietijos verslo patirtys

Prezidentė Dalia Grybauskaitė (v.) drauge su Lietuvoje viešėjusiu Vokietijos vadovu (antras iš k.) Joachim Gauck liepos 12 d. atidarė Lietuvos ir Vokietijos verslo forumą. Renginyje, kuriame dalyvavo beveik 50 abiejų šalių verslo ir valstybės institucijų atstovų, buvo aptartos Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo perspektyvos. „Lietuva turi daug kuo pasidalyti. Džiaugiamės vienu sparčiausių augimų Europos Sąjungoje (ES), o mūsų eksportas siekia rekordines aukštumas. Vienam gyventojui tenkanti BVP dalis, išreikšta pagal perkamosios galios standartą, pasiekė 70 proc. ES vidurkio. Susidūrę su realybe, priėmėme skausmingus, bet būtinus sprendimus“, – sakė Lietuvos vadovė. Prezidentė pabrėžė, kad Vokietija jau seniai yra įkvepiantis pavyzdys daugeliui šalių. Tiek Vokietija, tiek Lietuva yra gaminančios šalys, kuriose pramonės sektorius sukuria daugiau nei 20 procentų BVP. Pasak D. Grybauskaitės, Lietuvos įmonės tiekia daug komponentų labai vertinamiems vokiečių produktams – nuo „Karcher“ iki „Siemens“. Vokietijos investicijos Lietuvoje siekia beveik 4 milijardus litų. Tai trečia didžiausia investuotoja Lietuvoje. Vokietija užima 2 vietą pagal bendras importo ir 4 vietą pagal bendras eksporto iš Lietuvos apimtis. Mūsų šalyje šiuo metu veikia 520 vokiškų įmonių ir daugiau nei 1,000 bendrovių, turinčių vokiško kapitalo. Prezidentės teigimu, Vokietija – ne tik idėjų, bet ir pramonės bei žemo nedarbo lygio šalis. Vokietijai pavyko išlaikyti mažą jaunimo nedarbo lygį net krizės metu, todėl, pasak šalies vadovės, dabar yra pats metas pasimokyti vieniems iš kitų ir priimti savo šalims geriausius sprendimus, nes geri sprendimai ir veiksmai šandien – pagrindas jaunimo ateičiai.

Vilniui paskolinta 12 mln. litų

Finansų ministerija skolų kamuojamai Vilniaus miesto savivaldybei suteikė 12 mln. litų trumpalaikę paskolą. Bankai savivaldybei nebeskolina. Paskolos palūkanos yra 0,5 proc. Paskola suteikta iš valstybės iždo, o ne iš pasiskolintų lėšų. Tai yra trečioji šiemet Finansų ministerijos suteikta paskola sostinės savivaldybei – vasarį paskolinta 14,15 mln. litų, gegužę – dar 11 mln. litų. Savivaldybė visas paskolas turės gražinti iki spalio 1 dienos. Premjeras Algirdas Butkevičius praėjusią savaitę pareiškė, kad be Vyriausybės finansinės paramos Vilnius rugsėjį bankrutuotų, todėl Vyriausybė turėjo imtis skubių priemonių. A. Butkevičius praėjusią savaitę sostinės merui Artūriui Zuokui pažadėjo suteikti apie 12 mln. litų paskolą bei kitais metais nuo 42 proc. iki 50 proc. padidinti jam skiriamo gyventojų pajamų mokesčio dalį. Anot A. Zuoko, šiuo metu savivaldybės skola siekia 1,1 mlrd. litų.

Daugėja ieškinių prieš valstybę

Daugėja ieškinių prieš valstybę – į teismą ją padavė dar 53 saulės energijos gamintojai. Jie prašo atlyginti žalą, padarytą, pakeitus įstatymą ir panaikinus nustatytas elektros supirkimo kainas. Iš viso su valstybe jau teisiiasi daugiau nei 100 mažųjų saulinių. Jiems atstovaujančių advokatų teigimu, parengti ir papildyti du beveik 18 milijonų litų dydžio ieškiniai. Vyriausybė tiems, kas, pasikeitus są-

lygoms, atsisako plėtoti saulės elektrinių projektus, yra pažadėjusi kompensacijas iki 100,000 litų. Skaiciuojama, kad visoms kompensacijoms prireiks ne daugiau kaip 200 mln. litų.

Žemę parduoti leidžiama

Seimo teisininkai kritiškai įvertino grupės parlamentarų pasiūlymą rengti referendumą dėl žemės pardavimo užsieniečiams uždraudimo. Referendumu siūlomi priimti Konstitucijos pakeitimai akivaizdžiai prieštarauja Europos Sąjungos (ES) teisei ir šių pakeitimų priėmimas galėtų būti pripažintas sava valia priimtų tarptautinių įsipareigojimų nesilaikymu, teigiama teisininkų išvadoje. Išvadoje pažymima, kad Sutartis dėl ES veikimo įtvirtina laisvo kapitalo judėjimo principą, kuriuo uždraudžiami visi kapitalo judėjimo tarp valstybių narių ir tarp valstybių narių bei trečiųjų šalių apribojimai, o kapitalo judėjimas apima ir sandorius, pagal kuriuos investuojama į nekilnojamąjį turtą, taigi ir žemę.

Vilniuje – dviračių paslauga

Liepos 15 d. vakarą Vilniuje pradėjo veikti nauja viešojo transporto savitarnos priemonė. Tuo metu iš Europos aikštės vienu metu išriedėjo 200 „Jacobs 3in1 dviračių“. Pedalus mynė ir sistemą pirmieji patikrino 200 miestiečių, kurie dalyvavo „Facebook“ konkurse arba pirmieji užsiregistravo Cyclocity.lt.

Parengta pagal internetinę žiniasklaidą

Valiutų santykis (2013 m. liepos 17 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,64 LTL
- 1 EUR (euras) – 3,45 LTL
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,42 LTL
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,53 LTL
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 3,99 LTL
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,08 LTL

Šių metų Los Angeles lietuvių abiturientai

INA VYŠNIAUSKIENĖ

2013 metų birželio 22-ąją įvyko Los Angeles lietuvių abiturientų išleiduvės. Gražią mokyklos baigimo šventę jiems suruošė tėveliai. Salėje gausiai susirinko abiturientų šeimos, giminės ir draugai. Dalyvavo ir garbingi svečiai – Lituanistinės šeštadieninės mokyklos direktorė Marytė Newsom, Šv. Kazimiero parapijos klebonas Tomas, „Spindulio“ vadovė Danguolė Varnienė, Amerikos baltų laisvės lygos vicepirmininkė Marytė Šepikaitė, Pasaulio LB valdybos pirmininkė Danguolė Navickienė ir Lietuvos garbės konsulė JAV Daiva Navarette. Tėveliai pasveikino savo vaikus ir apjuosė juos tautinėmis juostomis. Pilna salė svečių galėjo pasidžiaugti abiturientų pasiekimais ir artimiau susipažinti su jais, žiūrėdami video montažus apie moksleivius. Šaunia daina abiturientus pasveikino Marius ir Aleksas Vilkas. Šiais metais su mokykla atsisveikino Klaudijus Baltakaitis, Kristė Jogaitė, Vaiva Raulinaitytė, Andrius Ruplėnas, Danutė Scola ir Vilius Vyšniauskas. Tad susipažinkime su jais!

Klaudijus Baltakaitis

Klaudijus Baltakaitis gimė 1993 m. spalio 20 d. Lietuvoje. Jo pirmieji namai buvo Kaune, gražioje Neries ir Nemuno Santakoje – Marvelėje. Pakrikštytas Kauno Aleksoto bažnyčioje.

Klaudijaus vaikystė bėgo žaisti gamtoje, laiptoti po medžius su vienamečiais vaikais. Vaiko ne kartą teko ieškoti kaimynų sodybose.

2001 m. pradėjo lankyti Kauno Dopkevičiaus pradinę mokyklą. Pirmoji jo mokytoja atkreipė dėmesį, kad, nepaisant neramaus charakterio, geri Klaudijaus mokslo pažymiai kompensuoja jo išdaigas.

2003 m. su tėvais ir jaunesniu broliu atvyko gyventi į Jungtines Amerikos Valstijas. Tais pačiais metais Klaudijus, nemokėdamas anglų kalbos, pradėjo lankyti Ventura įkurtą Holy Cross katalikiškąją mokyklą. Ši mokykla labai padėjo Klaudijui ir jo jaunesniam broliukui integruotis į amerikietišką visuomenę ir atverti save krikščioniškam pasauliui.

2008–2013 m. Klaudijus mokėsi Ventura High School. Pradeda mokytis muzikos pagrindų, groja gitara, fizinės energijos perteklių išnaudojo sportui. Daug laiko ir jėgų atidavė amerikietiškam futbolui, bet nebuvo pamišti ir dvasiniai dalykai, nes tikėjimas ir krikščionybė jo šeimoje užėmė svarbią vietą. Klaudijus įstojo į Los Angeles Ateitininkų organizaciją, dalyvavo stovyklose ir susirinkimuose.

Jo planuose yra baigti „Ventura College Nursing program“, pereiti į universitetą ir gauti bakalauro laipsnį.

Kristė Gintarė Jogaitė

Kristė Gintarė Jogaitė gimė 1995 metų vasario 4 dieną Valencia, California. Jos pasiekimais ir gimnazijos baigimu džiaugiasi visa šeima: tėveliai Jurgis ir Regina, sesuo Karina, broliai Gytis ir Viktoras, močiutė Irena Vilkenė, krikšto tėvai Gražina Grinienė ir Rimas Stočkus, Sutvirtinimo sakramento kūma Vita Vilkenė ir visa plati Vilkų ir Jogų giminė. O iš dangaus šypsosi seneliai a. a. Pranas ir Eugenija Jogos su Eugenijus Vilkas.

Šv. Kazimiero šeštadieninėje lituanistinėje mokykloje veikiančią kiškių klasę Kristė pradėjo lankyti nuo ketverių metų. Iš pradžių – beveik per prievartą. O paskutinius dvejus metus ją lankė jau savanoriškai. Pagaliau, po keturiolikos metų, ji baigė šią mokyklą. Valio!

Kristė, kaip ir jos vyresnieji broliai ir sesuo, šoka tautinius šokius. Jūs šoka nuo mažens, pradedant mokykloje šokių būrelyje, o vėliau – „Spindulyje“. Ji dalyvavo Šokių šventėse Čikagoje (2004 m.), Los Angeles (2008 m.) ir Boston (2012 m.), o 2006 metais dainavo su chorą Dainų šventėje Čikagoje. Žada dalyvauti Dainų ir šokių šventėje Lietuvoje, kuri vyks 2014 metais.

Kristė, gimusi skautiškoje šeimoje, pradėjo skautauti nuo šešerių metų. Kas vasarą stovyklavo Los Angeles skautų stovyklose Rambyne, 2003 m. prie Big Bear dalyvavo Jubiliejinėje stovykloje, yra vadovavusi San Diego skautams per jų metinę savaitgalinę išskylą. Pereitą vasarą Rambyno stovykloje Kristė tapo vyresnė skautė – mėlynšlipsis! Ji myli mišką ir gamtą, bet ne vabalus!

Kristė yra moksleivė ateitininkė, daug metų stovyklavo, o vienais metais vadovavo Ateitininkų stovykloje

prie Santa Barbara. Dvejus metus ji stovyklavo Jaunučių stovykloje Dainavoje, Michigan, kur artimai susidraugavo su mergaitėmis iš tolimesnių vietovių.

Kristės giliausia meilė yra muzika ir daina. Ji mokėsi skambinti pianinu ir groti bosine gitara. Tačiau pasirodo, kad jos balsas yra pats gražiausias ir mėgstamiausias instrumentas: ji – mezzo sopranas. Jau ketverius metus ima balso pamokas ir norėtų tapti operos soliste.

Kristė lankė ir baigė Saugus High School (ten mokosi jos broliai ir sesuo). Dvejus metus priklausė mergaičių golfo komandai ir dainavo „Women’s Ensemble“ bei „Concert Choir“. Šiemet dalyvavo Tikslųjų mokslų olimpiadoje („Science Olympiad“), kuri vyko Occidental College. Šių metų gegužės 23 d. Kristė baigė Saugus High School su aukštais pagyrimais: „California Scholarship Federation Sealbearer“, „Honor Scholar“ ir „National Honor Society“. Toliau mokslus žada tęsti operos balso ir lingvistikos srityse. Valio, Kriste! Linkime daug sėkmės moksluose ir gyvenime!

Vaiva Stefaniya Raulinaitytė

Vaiva gimė 1994 m. gruodžio 20 d. Ji turi sesutę Skaistę ir brolių Aistį. Jų seneliai – a. a. Julius ir Irena Raulinaičiai bei Jonas ir Valerija Ruzgiai.

Nuo mažens Vaiva lankė Šv. Kazimiero šeštadieninę lituanistinę mokyklą. Joje mokytoja yra dirbusi jos mama Ramunė (o ją mokė tos pačios mokytojos, kaip ir jos tėvelius!).

Kaip prisimena tėveliai, važinėjant dviračiais prie ežero Vaiva, būdama penkerių metų, supyko, kad mes ją trumpam palikome. Pamačiusi vyrą, panašų į tėvelį, ji privažiavo prie jo ir, tauškdama lietuviškai, jam išpyrė į blauzdas. O jis tik išplėtė akis ir nežinojo nė ką galvoti! Štai praktiška lietuvių kalbos nauda.

Vaiva iki 8-o skyriaus lankė St. Justin Martyr katalikų mokyklą Anaheim’e. Ji buvo labai aktyvi:

- * Žaidė krepšinio komandoje.
- * Ėjo pareigas „Publicity Chair“.
- * Gavo pasiekimo pažymėjimą, pasirašytą prezidento B. Obama.
- * Buvo greičiausia savo klasės bėgikė.

Vaivai labai patiko stovyklauti – ar tai būtų su šeima, ar su ateitininkais. Pereitų metų stovykloje ji buvo

vadovės padėjėja. Jai patinka šokti, čiuožia snieglenoje.

2006 ir 2007 metais Vaiva lankėsi Lietuvoje. Aplankė ne tik žymiausias vietas, bet ir savo senelių namus Kaune ir Palangoje. Kelionė buvo labai įspūdinga.

Pirmą paskutinių gimnazijos metų semestrą Vaiva praleido Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje. Su klasiokais ji važiavo į Paryžių, o viena pati – į Romą.

Vaiva yra National Honors Society narė, taip pat neblogo menininkė.

Rudenį studijuos California State University, Fullerton mokysis psichologijos. Dabar padeda senukams, vaikams mažiau pažengusiems mokslams, prisideda prie gimnazijos veiklos. Jai įdomu pagelbėti šeimoms, kurioms reikia psichologo dėmesio.

Andrius Kovas Ruplėnas

Andrius gimė 1994 m. lapkričio 29 d. St. John’s ligoninėje Santa Monica. Jis yra Linos ir Nestoro Ruplėnų vyriausias sūnus bei Aleksandros ir Karinos brolis. Jo seneliai yra Rimvydas ir Vaidotas Baipšiai bei Sofija ir a. a. Alfredas Ruplėnai. Krikšto tėvai – Danielius Aglinskis iš Argentinos ir Tracy Szalai iš California.

1998 m. Santa Monica laikraštyje matėme Andriaus nuotrauką ir straipsnį „Skater Boy Spends Saturdays Dancing“. Korespondentas išsamiai aprašė jo jaunas dienas. Nuotraukoje Andrius dėvėjo tautinius drabužius ir stovėjo ant riedlentės („skate board“). Korespondentui jis papasakojo, kaip jam patinka šokti tautinius šokius, kaip smagu dalyvauti šokių šventėje ir būti lietuviui. Tie jausmai lydi jį iki šios dienos.

Andrius Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą lankė 10 metų, šoko tautinius šokius ir aktyviai dalyvavo Skautų ir Ateitininkų organizacijose. Su „Spindulio“ ansambliu jis dalyvavo Šokių šventėse LA (2008 m.) ir Boston (2012 m.), planuoja dalyvauti Dainų šventėje Lietuvoje (2014 m.). Nuo mažens jis mėgo stovyklauti ir su skautais, ir su ateitininkais. Ne tik lankė Ateitininkų stovyklą Santa Barbara, bet keletą metų joje vadovavo. O skautų stovyklą jis pamatė ir pamilo būdamas dar visai mažukas. Rambyno stovyklavietėje jis išmoko mylėti, įvertinti ir saugoti gamtą. Dabar būdamas Skautas Vytis kandidatas, jis tęsia savo skautavimo ke-

lią. Baigdamas gimnaziją užsitarnavo „Honors with Distinction in Environmental Studies and Outdoor Leadership”. Andrius džiaugiasi, kad California valstijoje yra ir vandenynas, ir kalnai. Su klasės auklėtoju jis plaukė į Catalina salą stovyklauti. Sierra kalnuose atliko uždavinius su „High Sierra Trail Crew”. Visa tai yra daugelio metų skautavimo pasekmės, įgytos skautų stovykloje.

Andrius baigė Crespi Carmelite gimnaziją, Encino, kur užmezgė labai tamprius ryšius su mokytojais ir klasės draugais. Jis žaidė Lacrosse, futbolą (soccer), dalyvavo „Senior Homecoming Court” bei „Finance Club”. Tačiau mėgstamiausias Andriaus užsiėmimas buvo futbolas. Gal tai paveldėta iš jo argentiniečio tėvo ir senelio? Nuo mažens Andrius rodė gabumus šiam sportui. Futbolą jis žaidė (be pertraukos) nuo 6 metų amžiaus – pradedant su AYSO, vėliau „Silver Elite Club” komandoje ir 4 metus gimnazijos komandoje, Crespi „Celts”. Šiais metais su draugu jaunesniams futbolistams vedė privačias pamokas. Pasibaigus futbolo sezonui, Andrius mėgsta banglentes ir snieg-lentes.

Andrius visuomet džiaugėsi savo amerikietiškomis, lietuviškomis ir argentinietiškomis šaknimis, kurios praturtino jo gyvenimą. Jis daug kartų lankė savo senelius ir gimi-nes Argentinoje, ten praleisdamas ilgesnį laiką. Taip pat keliavo po Lie-tuvą, aplankė Prancūziją, pabuvojo Costa Rica ir Hawaii.

Rudenį Andrius mokslus tęs San-ta Monica College, kur sudarys toli-mesnius studijų planus. Jis domisi gamtos mokslu.

Visa Andriaus giminė aktyviai dalyvavo jo gyvenime ir džiaugėsi jo pasiekimais. Jo tetos, dėdės, pussese-rės ir pusbroliai šiandien su juo, o ki-ti siunčia meilę ir linkėjimus iš Ar-gentinijos ir Čikagos.

Valio, Andriau! Mes Tave myli-me, Tavimi didžiuojamės ir linkime Tau sėkmės!

Danutė Elizabeth Scola

Danutė Elizabeth Scola gimė 1995 m. gegužės 2 d. Los Angeles, Califor-nia. Gimė mėnesiu anksčiau nei nu-matyta, todėl pirmąsias savo gyve-nimo savaites praleido senelių na-muose (tėvai John ir Dan atstatinėjo savo namą po žemės drebėjimo). Da-nutė buvo pakrikštyta Šv. Kazimiero bažnyčioje – toje pačioje, kurioje ap-sivedė jos tėveliai ir seneliai.

Danutė užaugo Granada Hills, California. Ji lankė Van Gogh pradi-nę mokyklą ir Robert Frost vidurinę mokyklą. Po to ji pusantrų metų lan-kė savo mamos *alma mater* – Imma-

culate Heart gimnaziją. Kiekvieną dieną važinėti į gimnaziją buvo labai toli, todėl Danutė pakeitė mokyklą ir įstojo į Granada Hills Charter gim-naziją, buvusią arčiau namų. Gim-naziją ji baigė su pagyrimu.

Savaitgaliais Šv. Kazimiero pa-rapijoje Danutė lankė šeštadieninę li-tuanistinę mokyklą (nuo kiškių dar-želio iki praeitų metų žiemos). Moky-masis liuanistinėje mokykloje Da-nutei padėjo prisiliesti prie lietuviš-kų šaknų (mokytoja Danguolė Razu-tytė-Varnienė išmokė pirmuosius liaudies šokių žingsnius). Danutei buvo ypatingai smagu prisijungti prie „Spindulio” šokių grupės, kurio-je šoko ir jos mama bei tėvelis. Su „Spinduliu” Danutė dalyvavo Šokių šventėse Čikagoje (2004 m.), Los An-geles (2008 m.) ir Boston (2012 m.). Taip pat kartu su „Spinduliu” daina-vo Dainų šventėse Čikagoje (2006 m.) ir Toronte (2010 m.). Danutė planuoja dalyvauti Dainų ir šokių šventėje Lie-tuvoje, kuri vyks 2014 metais.

Danutė yra labai aktyvi Lietuvių Skautų sajungoje (stovyklauja nuo mažens). Daugelis jos geriausių pri-siminimų yra iš skautų stovyklos Rambyne, Big Bear, California. 2003 m. dalyvavo Jubiliejinėje stovykloje Big Bear ir šią vasarą laukia Jubilie-jinės stovyklos Ohio valstijoje. Per-eitą vasarą Danutė davė vyr. skaučių įžodį ir gavo mėlyną kaklaraistį. Tai yra pasižadėjimas visą gyvenimą pa-laikyti ryšius su Lietuvių Skautų or-ganizacija.

Šią vasarą Danutė bus vadovė Kretingos stovykloje Wasaga pajū-ryje, netoli Toronto. Kretinga – tai stovykla lietuvių kilmės vaikams. Ji ten stovyklavo paskutinius trejus me-tus, o dabar bus vadovė. Jai ypatingai smagu dirbti su vaikučiais! Skautų organizacija ją išmokė, kaip pasiau-koti kitiems. Nuo rudens ji lankys California State University, North-ridge, kur jos tėvai baigė mokslus. Danutė dar neišsirinko specialybės, bet jai bus tikrai įdomu ir smagu stu-dijuoti daug įvairių dalykų.

Vilius Vyšniauskas

Vilius gimė 1995 m. sausio 13-ąją, Lietuvoje, Vilniuje mieste, Inos ir Vy-tauto Vyšniauskų šeimoje. Nuo tos dienos skaičius 13 Viliui tapo lai-mingu skaičiumi. Nuo mažens visi juokavo, kad Viliukas gimė su kaklaraiščiu, nes visada jį nešiojo. Jis buvo labai tvarkingas mažas berniukas. Deja, šis bruožas su amžiumi dingo... Vilius turi vyresnę sesę In-drę, kuri lanko UCI bei jaunesnį brolių Tomą, kuris šiemet baigia aštuntąją klasę. Daugelį vasarų Vilius praleido

Palangoje pas senelius Danutę ir Balt-ramiejų Vyšniauskus, o seneliai iš Vil-niaus Valerija ir Gediminas Rimkevi-čiai visuomet buvo šalia: visos šven-tės, visi rūpesčiai, džiaugsmas ir var-geliai buvo išgyvenami kartu. Vilius Vilniuje lankė tik Montessori darželį, o pirmąją klasę pradėjo lankyti jau svetur.

Į Ameriką Vilius išvyko 2001 m. gegužės 21 d. Pirmuosius dvejus me-tus šeima gyveno California šiaurėje. Čia, Pleasanton miestelyje, Vilius ir pradėjo lankyti pirmąją klasę mo-kėdamas tik kelis angliškų žodžius. Bet užsispyrimas ir tvirtas charak-teris nugalėjo – pirmos klasės baigimo proga jau perskaitė pirmą anglišką knygutę! Po poros metų dar vienas di-delis pasikeitimas – visa šeima turėjo persikelti gyventi į Pietų California – Orange County, Brea miestelį. Nuo pirmos klasės Vilius lankė taekwondo būrelį, o šeštoje klasėje jau laimėjo „black belt”. Nuo tada jo sportinė kar-jera pasuko lietuvišku keliu – link krepšinio. Brea Junior High School jis su draugais sudarė Tar Heels krep-šinio komandą ir sėkmingai žaidė ke-lerius metus. Šiais metais Vilius bai-gia Brea Olinda High School (antras geriausias mokinys klasėje GPA 4, 7). Jam suteiktas Salutatorian vardas ir buvo apdovanotas „Golden State Seal Merit” diplomu, „Distinguished Scho-lar” ir „Honors Graduate” apdovano-jimais. Už pasiekimus Vilius buvo ap-dovanotas „Advanced Sciences Path-way”, „Communications Pathway” ir „Information Technology Pathway” juostomis. Gimnazijoje Vilius labai

aktyviai žaidė Varsity krepšinio ko-mandoje ir porą metų buvo išrinktas MVP žaidėju. Trejus metus Vilius savanoriškai dirbo St. Jude ligoninėje, Fullerton. Jis buvo atžymėtas miesto mero apdovanojimu už atidirbtas 180 valandų.

Šeima atvyko į Pietų California. Vilius pradėjo lankyti Los Angeles Šv. Kazimiero šeštadieninę lietuvišką mo-kyklą, ir jau nuo trečiosios klasės pa-sibaigė laisvi šeštadieniai. Tačiau kiek daug lietuviška veikla ir bendra-vimas lietuviškoje bendruomenėje davė Viliaus asmenybei! Nuo pirmųjų mokyklos metų Vilius aktyviai daly-vavo skautų ir ateitininkų veikloje. Vasaromis stovyklavo su Los Angeles skautais Big Bear Rambyno stovyk-loje ir Santa Barbaros ateitininkų sto-vykloje. 2012 m. buvo Los Angeles ateitininkų stovyklos vadovu. 2008 m. dalyvavo Pasaulio lietuvių Šokių šventėje Los Angeles. Daug metų jis buvo šv. Mišių patarnautojas. Šv. Ka-zimiero bažnyčioje priėjo Pirmosios komunijos ir priėmė Sutvirtinimo sakramentą. Šiais metais Vilius baigė Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos dvyliktą klasę/seminarą.

Vilius, be mėgstamo krepšinio, la-bai mėgsta iškylauti su šeima. Su palapinėmis aplankė ir stovyklavo vi-suose California Nacionaliniuose par-kuose ir iki šiol negali pamiršti nuos-tabių atostogų Yellowstone Naciona-liniame parke.

Šiais metais Vilius pradės studi-juoti UCLA – kompiuterinę inžineriją.

Viliau, sėkmės ir Dievo palaimos tavo pasirinktame gyvenimo kelyje!

XV Pasaulio lietuvių jaunimo Kongresas vyks JAV!

PLJS Kongreso Studijų dienų, vykusių liepos 3–8 d. metu lietuvių sodyboje Headley Park, Jungtinėje Karalystėje, buvo nuspręsta, kad XV Kongresas vyks JAV 2017 m. vasarą.

Dėl teisės rengti Kongresą varžėsi dvi lietuvių jaunimo sąjungos (LJS): JAV LJS ir Prancūzijos LJS (PrLJS).

Kongreso delegatai po balsavimo nusprendė, jog Kongresas iš Europos keliais į JAV ir 2017 m. vasarą vyks JAV (preliminariai Či-kagoje ir Los Angeles). Tai bus jubiliejinis, XV-tasis Pasaulio lie-tuvių jaunimo Kongresas ir drauge bus minimos Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos 45-osios veiklos metinės!

Sveikiname JAV LJS ir linkime didžiausios sėkmės rengiant at-einantį Kongresą!

SVEIKATA

Žalingi indai:
ką palikti,
o ką – išmesti?

Medis

Lietuviai tradiciškai naudodavo medinius indus. Beje, tikdavo tikrai toli gražu ne bet kokia mediena – didelę reikšmę turėjo jos gydomosios savybės.

Manyta, kad indai iš liepos pasižymi uždegimus slopinančiu poveikiu, šermukšniniai – gelbėja nuo avitaminozės. Gerai žinoma, kad beržo žievė pasižymi daugybe gydomųjų savybių – nuo baktericidinių iki tonizuojamųjų. Galima manyti, kad iš medinių indų ir mediniais šaukštais mūsų seneliai ir proseneliai valgydavo ne be reikalo.

Varis

Gali būti, kad kur nors lentynoje turite varinį dubenėlį arba arbatinuką... Tokie indai dažnai perduodami iš kartos į kartą. Šis metalas gerai išyla, todėl labai tinka gaminti padažams, uogienei ar kavai.

Tačiau mokslininkai siūlo būti atsargiems: net nedideli šio metalo kiekiai sunaikina vaisiuose ir uogose esančią askorbo rūgštį. Ir tai dar ne viskas: maistas, saugomas tokiuose induose, praranda vitaminus, skatina laisvųjų radikalų atsiradimą. Jeigu variniai indai naudojami dažnai, gali būti netgi apsinuodijimai.

Nuo drėgmės varis oksiduojasi, ant jo užsideda mėlyna-žalia plėvelė. Šildant ji sąveikauja su maiste esančiomis rūgštimis – taip susidaro kenksmingos organizmui vario druskos. Būtent todėl po plovimo dubenėlį arba lėkštutę reikia gerai nušluostyti ir užkirsti kelią šios plėvelės atsiradimui. Jeigu ji vis dėlto atsirado, prieš naudojant indą ją reikia pašalinti nuo jo paviršiaus. Padaryti tai galima taip: patrinkite pakaitinta druska, sudrėkinta actu, ir tuojau pat nuplaukite iš pradžių šiltu, o po to – šaltu vandeniu.

Keramikiniai indai

Ilgus amžius į lydinius, iš kurių gamindavo indus, buvo dedama švino. Tokio elgesio pasekmės šiandieniniams mokslininkams žinomos kuo puikiau: šis metalas kaupiasi žmogaus organizme ir ilgai neišsiskiria, sukeldamas apsinuodijimą.

Romos imperijoje indai vynu ir kitoms reikmėms turėjo labai daug švino. Rezultatas – beveik dvigubai

trumpesnė gyvenimo trukmė.

Daugelyje pasaulio šalių daugiau kaip prieš ketvirtį amžiaus buvo uždrausta indų gamyboje naudoti šviną, tačiau mūsų dienomis kenksmingų indų įsigyti nėra sudėtinga.

Išsiaiškinkime, kaip švinas patenka į keramikinius indus. Dažniausiai jie yra dekoruojami, vadinasi, iš esmės gali būti visiškai netinkami ruošti kavą, arbatą ir kitus gėrimus. Dekoratyviems indams šviną naudoti leidžiama – jo dedama į dažus (tai suteikia gaminiams lygumo ir blizgumo). Tačiau yra vienas „bet“: tokių indų naudojimo Taisyklėse turi būti pažymėta, kad juose negalima laikyti maisto produktų.

Jeigu ruošiatės pirkti nusižiūrėtą lėkštę, puodelį arba ryškiai išpašytą puodynę, nepasikuklinkite ir paprašykite pardavėjo sertifikato. Bėda tik ta, kad jie neretai klastojami.

Gali būti, kad geriau pasisaugoti ir visai nepirkti ryškiai geltona ir raudona spalva dekoruotų keramikinių gaminių – tai beveik visada išduoda, kad buvo naudotas švinas ir kadmis.

Beje, tikėtina, kad ryškia žalia spalva gaminiui suteikia varis. Jis ir pats savaime nėra naudingas, tačiau labai blogai dar ir tai, kad jis gerina švino įsisavinimą. Dekoruočių indų pirkti niekas nedraudžia, tačiau nuolat juos naudoti nepatartina.

Jeigu esate užkietėję keramikos gerbėjai, geriau rinkitės paprastus molinius indus – jų žiedimui nenaudojamos jokios pavojingos medžiagos.

Švinas konservų dėžutėse

Švinu apsinuodyti galima ne tik naudojant keramikinius išpuoštus indus, bet taip pat ir kai kurias konservų skardines, kadangi jų elementai sulituojami naudojant šviną. Tokias skardines nesunku atskirti nuo saugių – jas išduoda horizontali siūlė ir pilkos-sidabro spalvos netaisyklingų bruožų jungiamoji linija. Nors skardinių viršus paprastai padengiamas specialia medžiaga, tai ne visada padeda.

Yra žinoma tokių atvejų, kai ilgai saugant maistą švino jame padaugėjo iki 3 mg/kg, kitaip tariant, būdavo pasiekiamas daug didesnis nei leistinas lygis. Ypač didelė švino koncentracija skardinėse su rūgščiais produktais: padažais, vaisių sultimis ir panašiai. Be viso to, jose neretai būna ir dar vieno toksino – alavo.

Jeigu nenorite rizikuoti savo sveikata, reikėtų rinktis skardines su lygiomis siūlėmis, esančiomis tarp etiketės ir viršutinio arba apatinio skardinės galo.

Kenksmingi indai iš aliuminio

Dar prieš 10–15 metų aliuminių indų buvo galima pamatyti kone kiekvienuose namuose. Patogu tai, kad jie yra lengvai plaunami, o juose vardamas maistas nepridega. Labai smagu tokiame puode virti pieną arba pieniškas košes, kisielių ir panašiai. Bet, kad ir kaip bebūtų liūdna, visas šis maistas yra „pagerinamas“ aliuminiu.

Tiek dėl šarmų, tiek dėl rūgščių poveikio mikroskopinės aliuminio dalelės atsisluosnuoja nuo indų ir patenka į mūsų organizmą. Jas išplauna netgi paprastas vanduo. Tai reiškia, kad nei virti vandens, nei laikyti

maisto aliuminiuose induose negalima.

Žinoma, jeigu kartą ar du aliuminiame puode išvirsite vaikui košės, nieko baisaus nenutiks. Tačiau jeigu tai darysite kasdien, nesistebėkite, kad mažylis taps labai jautrus.

Na, o jeigu jau ilgus metus dažnai naudojate aliuminius indus, specialistų nuomonė yra tokia: anksčiau ar vėliau jūsų organizme aliuminio susikaups tiek, kad tai išprovokuos anemiją, inkstų, kepenų ligas, įvairius neurologinius pakitimus ir gal netgi Parkinsono arba Alzheimerio ligą.

Taip pat nerekomenduojama aliuminio folijoje kepti žvėrienos, antienos arba vištienos (aukštoje temperatūroje maistas prisigeria aliuminio).

Žalingi indai iš melamino

Palyginti neseniai prekyboje atsirado gražių indų iš melamino. Šios produkcijos tiekėjos – Kinija ir Turkija. Iš išorės melaminas primena porcelianą, tačiau sveria gerokai mažiau. Kadangi medžiaga atrodo labai patraukli, tarp pirkėjų ji sulaukė didelio pasisekimo.

Tačiau tiesa ta, kad šie indai yra toksiški. Vienas iš pavojaus šaltinių vėlgi yra švino, kadmio ir kitų metalų druskos, kurių yra dažų sudėtyje.

Perkelti paveikslėliai nepadengiami koku nors apsauginiu sluoksniu, tad šios medžiagos lengvai patenka į maistą. Kitas pavojus yra tas, kad į melamino sudėtį įeina nuodingas formaldehidas. Jį išskiria daugelis plastikų, tačiau melaminas aplenkia juos visus – norma viršijama dešimtis ir net šimtus kartų. Bandomiesiems gyvūnams tokios formaldehido dozės sukelia mutacinius organizmo pokyčius ir skatina vėžinių ląstelių atsiradimą.

Specialistai, kurie bando ir sertifikuoja tokią produkciją, teigia, kad naudoti ją galima, tačiau tik griežtai laikantis gamintojo instrukcijų.

Paprastas pavyzdys: jeigu nurodyta, kad indas skirtas saugoti tik biuriams produktams, laikyti jame skysčių negalima, antraip jie gali sugerti nuodingas medžiagas. Jeigu nurodyta, kad indelis skirtas šaltam maistui, negalima į jį dėti karšto, ir panašiai.

Nerūdijantis plienas

Paskutiniu metu labai išpopuliarėjo nerūdijančio plieno indai. Tikriausiai jų rastume praktiškai kiekvienoje virtuvėje. Jeigu indai pagaminti iš kokybiško plieno (ir jeigu nepažeidžiama gamybos technologija), jie nepakeis maisto skonio ypatybių ir nepakenks sveikatai. Galima sakyti, kad tai – ekologiškai švarūs indai.

Puodų ir keptuvių, pagamintų iš tokio plieno, dugnas yra storas – jis užtikrina tolygų kaitimą ir neleidžia maistui greitai atšalti. Tokių indų negalima perkaitinti – antraip jie pradės traukti maistą. Ir dar: reikia atminti, kad nikelis – stiprus alergenai, todėl į alergiją linkę žmonės turėtų būti atsargūs.

Emaliuoti indai

Seni geri emaliuoti indai atitinka visus saugumo reikalavimus. Pagrindinė šių indų vertybė – emalis, kuris nesąveikauja nei su druskomis, nei su

rūgštimis, nei su šarmais. Štai kodėl jie yra taip mėgstami.

Tačiau naudoti galima tik sveikus indus. Pažeidimų vietose, kur yra įtrūkimų, atsiranda rudų neišplaunamų dėmių. Tai – paprasčiausios rūdys, tačiau jos sąveikauja su rūgštimis, taip susidaro kenksmingos žmogaus sveikatai geležies druskos. Be to, plaunant tose vietose gali likti valomosios medžiagos, kuri, savaime suprantama, vėliau pateks ir į skrandį.

Stikliniai indai

Dar vienas ekologiškai švarių indų tipas – karščiui atsparūs stikliniai indai. Bijoti, kad arbatinukas iš tokio stiklo stovėdamas ant dujinės plytos ugnies sutrūkinės ir panašiai, nėra pagrindo. Tačiau reikia atminti, kad įkaitęs stiklas neturi liestis prie labai šaltų paviršių – antraip toks puodas tikrai neliks sveikas.

Stikliniai indai, kaip ir emaliuoti, nekelia pavojaus sveikatai. Be to, juos patogiau naudoti – lengva plauti, verdamas ir juose patiekiamas maistas atrodo gražiai.

Sidabras

Kyla natūralus klausimas: ar yra visiškai saugių indų? Gal geriausia valgyti iš sidabrinių lėkštelių su sidabriniais šaukštais? Juk dabar visi yra girdėję apie šio metalo naudą.

Žinoma, teigia, kad sidabro jonai iš tiesų stabdo kenksmingos mikrofloros dauginimąsi vandens tirpale, tačiau pasirodo, kad maistas, praturtintas sidabro jonais, per ilgą laiką gali neigiamai paveikti žmogaus nervų sistemą, sukelti galvos skausmą, sunkumą kojose, pabloginti regėjimą. Per ilgus metus gali išsivystyti netgi gastroenteritas arba kepenų cirozė.

Teflonas

Teflonas – tai medžiaga, naudojama padengti virtuvinius indus. Juk iš tiesų tokioje keptuvėje maistas nepridega, net jeigu paviršius patepamas visai nedideliu riebalų kiekiu. Sutikite, kad mums tai tik į gera. Papildomų riebalų mums visai nereikia, o visokių kancerogeninių medžiagų, kurios susidaro perkepinus maistą, tuo labiau.

Tačiau norint, kad indai tarnautų ilgai ir ištikimai, reikia, kad jie kuo ilgiau išliktų nepažeisti. Būtina naudoti medinius arba specialiai tokiems indams skirtus įrankius, nepalikti tuščio puodo arba keptuvės ant plytos.

Beje, specialistai pataria rinktis keptuves storu dugnu, nes praktika rodo, kad plonos keptuvės, net ir labai saugomos, laiko, deja, neilgai.

Ketus

Tai laiko patikrinti indai, mėgstami ir mūsų dienomis. Dėl porėtos ketaus struktūros temperatūra išlaikoma labai ilgai, o maistas praktiškai nepridega. Tokių indų paviršius turi natūralią nepridegančią dangą, kuri, bėgant laikui, tampa dar tvirtesnė. Prižiūrėti šiuos indus nereikia daug pastangų. Jie taip pat ekologiškai švarūs.

Brazilija ruošiasi jaunimo suvažiavimui ir popiežiaus vizitui

2013 m. liepos 17–21 dienomis Sao Paulo, Brazilijoje, vyks jau XVI Pietų Amerikos Lietuvių jaunimo suvažiavimas. Apie artėjantį renginį ir lietuvišką jaunimą Pietų Amerikoje su Argentinoje gyvenančiu Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos nariu Juanu Ignacio Fourment Kalveliu susirašinėjo Rosita Garškaitė.

–Liepos antroje pusėje – Pietų Amerikos Lietuvių jaunimo suvažiavimas. kiek žmonių tikėtės suvažiuosiant į Sao Paulo? Be pažintinės programos dalies – ekskursijų, susipažinimo, kultūrinių renginių – ar planuojamos diskusijos, konferencijos? Kokia susitikimo tema?

–Iš Berisso (Argentina) dalyvaus apie 40 žmonių, bet dauguma – vietiniai, iš Brazilijos. Dar atvažiuos iš Urugvajaus, Kolumbijos ir Venesuelos. Taip pat dalyvaus PALJ suvažiavimo steigėjas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams prel. Edmundas Putrimas.

Suvažiavimo metu vyksta studijų dienos dalis, diskutuojame apie kiekvienos krašto lietuvių jaunimo sąjungos veiklą (pristatomos veiklos santaraukos), informuojame apie mokslą Lietuvoje, Lietuvių namuose, Vilniaus ir Vytauto Didžiojo universitetuose, taip pat apie Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje. Taip pat kalbame apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos veiklą, kaip išlaikyti lietuvišką identitetą, lietuviybę Pietų Amerikoje.

–Tai jau XVI suvažiavimas, kokios yra šios tradicijos ištakos?

Taip, suvažiavimas Pietų Amerikoje gyvuoja jau 16 metų. Labai svarbu, kad lietuvių jaunimas iš šio žemyno galėtų būti kartu, susijungtų lietuviška dvasia, kad susipažintų su Lietuva ir Pasaulio lietuvių jaunimo struktūra, Lietuvos papročiais, tradicijomis.

Suvažiavimas vyksta kiekvienais metais Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje sausio mėnesį. Tačiau šiais metais suvažiavimas rengiamas Pasaulio jaunimo dienų (PJD) išvakarėse, į kurias atvyks ir jaunimas iš Lietuvos. Pasaulio jaunimo dienos (PJD) oficialiai prasidės 2013 m. liepos 22–28 dienomis Rio de Janeiro mieste kartu su popiežiumi ir jaunimu iš viso pasaulio.

Pirmoji popiežiaus kelionė už Italijos ribų

Brazilija ruošiasi ir popiežiaus vizitui. Pontifikas aplankys Katalikų Bažnyčios organizuojamas Pasaulio jaunimo dienas.

Dar prieš keturis mėnesius čia, maždaug 50 kilometrų į Vakarus nuo Rio de Janeiro centro, nebuvo nieko. Augustų brūzgynų vietoje darbinin-

kai baigia išpūdingos scenos statybas. Ir tai tik viena iš kelių, kur su tikinčiaisiais susitiks po dviejų savaitių į šalį atvyksiantis popiežius Pranciškus.

„Lenktyniaujame su laiku, norėdami surengti pačias gražiausias istorijoje Pasaulio jaunimo dienas. Popiežius gali įkvėpti jaunus žmones sukurti kitokią pasaulį“, – teigė Pasaulio jaunimo dienų organizatorius Renato Martinas.

Pokyčių siekis Brazilijoje aki vaizdus – pastaruoju metu pasaulio dėmesį traukė masiniai protestai, kurių organizatoriai piktinosi Konfederacijų taurės varžybose. Protestuotojai mano, kad užmojai organizuoti tokius brangius renginius kaip 2014 m. pasaulio futbolo čempionatas ar 2016 m. vasaros olimpinės žaidynės – per dideli, nes šalį drasko ekonominės problemos. Trečdalis gyventojų glaudžiasi lūšnynuose. Tačiau katalikų pasaulio jaunimo dienas daugelis pasitinka gana palankiai – Brazilijoje gyvena daugiausiai katalikų pasaulyje – per 120 milijonų. Visuomenės apklausos rodo, kad Bažnyčia brazilai linkę pasitikėti daug labiau nei valdžios institucijomis.

Pasaulio jaunimo dienos Pietų Amerikoje vyks antrą kartą. Organizatoriai skaičiuoja, kad per renginį Rio de Janeirą aplankys daugiau nei 1,5 mln. piligrimų.

PLJS info

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Algirdas A. Banys, gyvenantis **Bloomfield Hills, MI**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Edward Austras, gyvenantis **Westwood, MA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Esame Jums dėkingi už paramą.

Mečys Šilkaitis, gyvenantis **Seminole, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Tariame Jums nuoširdų ačiū.

Algis Regis, gyvenantis **Frazier Park, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

Vytautas Pliodžinskas, gyvenantis **Cleveland, OH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užėja, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

NAUDINGIEJI ŠPINATAI – visos šeimos sveikata

Jau prasidėjo špinatų sezonas. Visada reikia daugiau išnaudoti sezoninius vaisius ir daržoves. Tuo labiau, kad maistas – yra vaistas! Mėsingi, sultingi, dideliais it varnalėšų lapais – stebuklas, o ne augalai. Ir savybėmis jie pasižymi stebuklingomis.

Špinatai – vienmečiai ar dvimečiai balandinių šeimos augalai. Birželį jau pasirodė smulkūs žalsvi žiedeliai. Vaisiai primena ovalius riešutėlius.

Špinatai priklauso greitabrandžiams augalams. Nuo sudygimo iki brandos jiems reikia maždaug mėnesio. Apdulkina špinatus vėjas. Sėklos bręsta tris mėnesius.

Špinatų tėvyne laikoma senovės Persija, kur juos augindavo dar iki mūsų eros. Į Europą špinatai pateko drauge su iš kryžiaus žygių grįžtančiais karžygiais. Gausiai špinatus auginti ėmėsi Ispanijos vienuoliai.

Špinatai ypač vertinami (kaip ir anksčiau) arabų šalyse. Ten jie laikomi tiesiog nepakeičiamais. Kai nėra šviežių špinatų, patiekalai barstomi smulkintais džiovintais lapais.

Savybės

Daugelis šeiminių špinatus nepakankamai įvertina: pamanykite, kažkokie žali lapeliai, panašūs į taip gerai visiems žinomas rūgštynes. Špinatai – iš tiesų yra artimi rūgštynių giminaičiai, savo sudėtyje taip pat turintys oksalo rūgštis. Be to, juose labai daug baltymų, folio rūgštis (ypač reikalingos nėščioms moterims) ir geležies. Negana to, termiškai apdorojami špinatai nepraranda savo savybių ir net spalvos – ji išlieka tokia pat sodriai žalia.

Špinatai aktyvina kasos ir žarnyno veiklą. Jie labai gerai pasisavinami, ir nedidelio jų kiekio pakanka, kad organizmas būtų papildytas vitaminais ir mineralais. Be to, žmogus ima justis lengvesnis, nes organizmas švelniai valosi – dar viduramžiais iš špinatų susukti rutuliukai buvo naudojami kaip vidurių laisvinimo priemonė.

Iš kitų daržovių špinatai išsiskiria dideliu kiekiu baltymų – jie nusileidžia tik šviežiems žirniams ir pupelėms. Juose taip pat daug jodo, jie kartais naudojami kaip pagalbinė priemonė gydant spindulinę ligą.

Kam špinatai naudingi?

Dėl tokios vitaminų ir mineralų sudėties ir dėl to, kad špinatai lengvai pasisavinami, šie augalai ypač naudingi vaikams ir paaugliams, taip silpnos sveikatos, nuo anemijos kenčiantiems žmonėms.

Šviežių špinatų siūloma įtraukti į valgiaraštį sergant avitaminoze, hipertenzija, rachitu, tuberkulioze, cuk-

riniu diabetu, varginant nerviniam išsekimui, sutrikus vaikų augimui.

Špinatai padeda padidinti hemoglobino kiekį kraujyje, gerina kasos veiklą, stimuliuoja širdies darbą, švelniai veikia kaip vidurių laisvinamieji, lėtina ląstelių senėjimą, stiprina kraujagysles ir imunitetą, o jų sudėtyje esantys liuteinas ir zeaksantinas saugo akis nuo tinklainės atšokimo.

Saugumo priemonės

Vienintelis špinatų trūkumas – didelis oksalo rūgštis kiekis. Dėl šios priežasties špinatų vartojimą vertėtų apriboti vaikams, taip pat žmonėms, sergantiems inkstų akmenlige, nefritais, kepenų, tulžies pūslės ir dvylikapirštės žarnos ligomis.

Tiesa, šviežiuose špinatuose esanti oksalo rūgštis visiškai nekenksminga, kitas reikalas – terminis apdorojimas. Norint neutralizuoti oksalo rūgštį verdant, į vandenį su špinatais reikia įpilti pieno ar grietinės.

Turėkite omenyje, kad daugiausia rūgštis susikaupia senuose lapuose, jaunuose jos beveik nėra.

Keletas gamintojų taisyklių

- Špinatų skonis – prėskas, todėl ruošiant patiekalus su jais dažnai pridama rūgštynių. Taip pat puiki priemonė, padėsianti „pagyvinti“ bet kurį patiekalą iš špinatų – citrininis užpilas, susidedantis iš vieno šaukštelio citrinų sulčių ir šaukšto alyvuogių aliejaus.

- Špinatuose yra daug vandens, todėl jeigu norite juos patroškinti, į keptuvę neverta pilti ir dėti nieko daugiau, išskyrus aliejų ir prieskonius: pakaks lapuose esančio vandens. Treikia į keptuvę sudėti lapus, uždengti ją dangčiu, tuomet po kelių minučių špinatus apversti, truputį lukterėti – ir troškinti špinatai paruošti.

- Norėdami išgauti reikiamą patiekalo tirštumą, naudokite tik špinatų lapelius. Kita vertus, špinatai – tokie skanūs,

kad net ir šakeles gaila išmesti, tad jas galima tiesiog smulkiau supjaustyti.

- Gaminant labai sumažėja špinatų apimtis – trys stambūs ryšeliai tampa į 200 g stiklainiuką. To taip pat nereikia pamiršti.

- Špinatų garnyras puikiai tinka prie kumpio. Bandelės su feta ir špinatais – Viduržemio jūros regiono virtuvės klasika. Pakepti špinatų lapeliai su kiaušiniene – puikūs pusryčiai.

- Labai dažnai ruošiant pirmąjį patiekalą naudojami trinti špinatai – išeina lengvos, bet maistingos ir turinčios vitaminų bei mineralų sriubos.

Kaip išsaugoti?

Špinatų negalima ilgai laikyti. Švieži špinatai šaldytuve išsilaiko kelerą dienų. Per tą laiką vitaminų kiekis juose pastebimai sumažėja, todėl geriau špinatų patiekalus iš karto paruošti, kai tik jų nusiperkame.

Šaldytus špinatus galima laikyti iki aštuonių mėnesių. Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad atšildant bakterijos, dažnai gyvenančios ant daug nitratų turinčių daržovių, tokių kaip špinatai, gali nitratus paversti į nitritus, kenksmingus mažiems vaikams. Dėl šios priežasties atšildytus špinatus gali valgyti paaugliai ir suaugusieji, o mažiems vaikams jų duoti pavojinga.

Dar vienas būdas išsaugoti špinatus – pasūdžius apvirti juos nedideliame kiekyje vandens, supilti į nedidelius sterilius stiklainius ir sandariai uždaryti. Tokie špinatai puikiai tiks sriuboms. Juos galite perpus sumaišyti su rūgštynėmis.

Špinatų giminaitės – rūgštynės

Rūgštynių tėvyne laikoma Vakarų Europa. Apie jų gydomąsias savybes žinoma nuo Antikos laikų. XIV amžiuje jas labai pamėgo ir pradėjo auginti prancūzai.

Amerikoje labiau paplito špinatai, bet nemažai šeiminių pačios augina ir rūgštynes.

Rūgštynių sudėtyje yra daug ge-

ležies ir magnio, kurie būtini kraujo apytakai. Rūgštynių nereikia virinti, geriau jas valgyti žalias, dėti į salotas. Pasak dietologų natūropatų, gydytojų peikiama rūgštynių rūgštis susidaro termiškai jas apdorojant, o žalios rūgštynės – vertingos, jos skatina vangaus žarnyno darbą. Tą patį galėtume pasakyti ir apie špinatus, rabarbarus, pomidorus.

Gydymui naudojami rūgštynių lapai, surinkti gegužės – liepos mėnesiais, ir šaknys, iškastos spalio mėnesį. Senovės gydytojai rūgštynių šaknimis gydydavo kirmėlines ligas, vidurių užkietėjimą, o lapais stimuliuodavo virškinimą ir normalizuodavo menstruacijų ciklą.

Gydamosios rūgštynių savybės

- Rūgštynėse yra daug vitaminų, todėl jas siūloma valgyti ankstyvą pavasarį, kai organizmui trūksta vitaminų ir gali išsivystyti avitaminozė. Jokioje kitoje lapinėje daržovėje nėra tiek vitamino B1, kiek rūgštynėse.

- Rūgštynių lapai stimuliuoja tulžies skyrimąsi, todėl jie siūlytini sergant cholesticitu ir kepenų ligomis. Be to, jie gerina virškinimą ir malšina rūgimą organizme. Šie lapai siūlytini sergant gastritu, kai yra sumažėjęs skrandžio sekreto rūgštingumas. Rūgštynių lapų antpilas vartojamas kaip priešnuodis apsinuodijus maistu, viduriuojant. Jis siūlytinas ir sergant alergija (reikia gerti ir vilgyti išbertą odą). Šviežiais jaunais rūgštynių lapais gydomas pūlingos žaizdos.

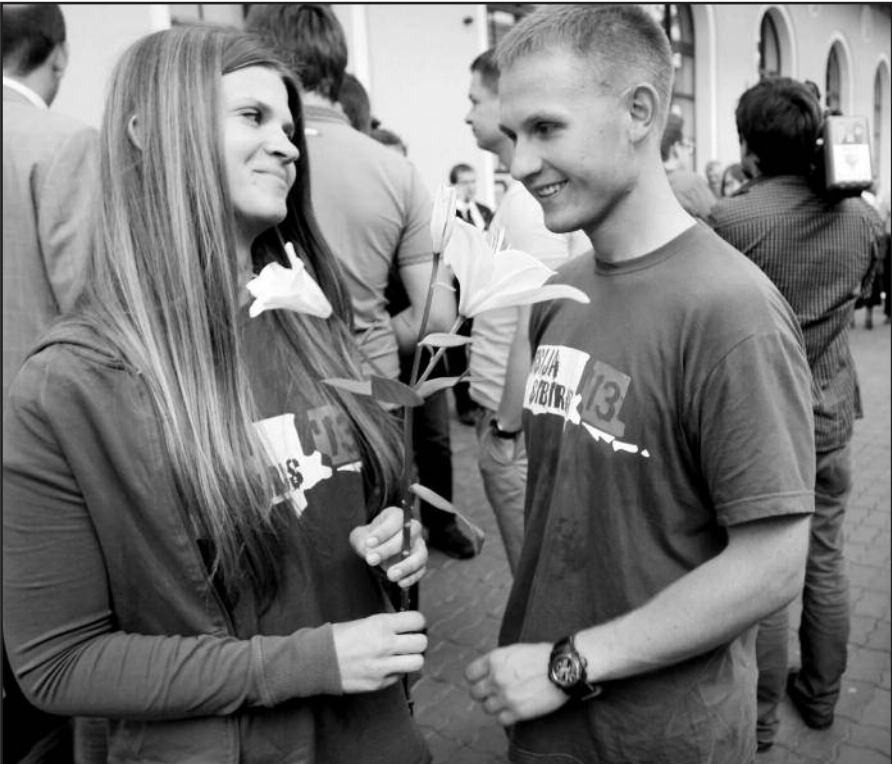
- Rūgštynės labai naudingos žmonėms, dirbantiems chemikalais užterštoje aplinkoje.

- Rūgštynių šaknų nuoviras stiprina ir normalizuoja medžiagų apykaitą. Jis siūlytinas sergant reumatu, viduriuojant. Šiuo nuoviru išoriškai gydomas išijas ir neurodermatitas.

Pagal „Sveikata iš gamtos“

„Misija Sibiras’13” ekspedicija išlydėta į Tiumenės sritį

Palydų akimirkos. Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Pasaulio lietuvių vienybės dieną, trečiadienį, iš Vilniaus geležinkelio stoties pajudėjo traukinys su dvyliktosios jaunimo ekspedicijos „Misija Sibiras’13” nariais.

Šių metų ekspedicijos tikslas – Tiumenės srityje sutvarkyti sparčiai nuo žemės paviršiaus nykstančias lietuvių tremtinių amžino poilsio vietas, aplankyti čia tebegyvenančius tautiečius.

Dvi savaites trukusiančioje didžiulės ištvermės ir sunkių išbandymų kupinoje misijoje Tiumenės srityje išlikusius lietuvių tremties ir kalinimo vietų atminties ženklus lankys ir tvarkys 16 jaunų žmonių, vedamą keliautojo Gintauto Alekno.

„Misija Sibiras’13” dalyvius lydi šūkis „Tikros istorijos dalelė, įamžinta ateičiai” – šie žodžiai tiksliausiai apibūdina į šių metų ekspediciją dedamus lūkesčius.

- Horace R. Žibas**, gyvenantis **Cincinnati, OH**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.
- Vainutis K. Vaitkevičius**, gyvenantis **Pleasant Ridge, MI**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.
- Dalia Navasaitis**, gyvenanti **Bloomfield Hills, MI**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdi Jums padėka už paramą.
- Donatas Greb**, gyvenantis **Piedmont, CA**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 55 dol. Esame Jums dėkingi už paramą.

A † A VALENTINA KOJELIENĖ CINKAITĖ

Mirė 2013 m. liepos 16 d.
Gyveno Palatine, IL.
Gimė Lietuvoje, 1924 m. rugpjūčio 21 d.
Nuliūdę liko: švogeris Juozas su žmona Elena Kaune; svainė Elzė Vilniuje; artima draugė Missy Mrkvicka.
A. a. Valentina buvo žmona a. a. inž. Tado Kojelio.
Velionė bus pašarvota penktadienį, liepos 19 d. nuo 8 val. r. iki 9:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont. 9:30 val. ryto iš Petkus Lemont laidojimo namų a. a. Valentina bus palydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI AUKOJO

- \$1000** Lietuvos Dukterų draugijos Seattle skyrius per Genutę Orrico, Woodinville, WA (viso \$1,200); The Oak Tree Philanthropic Foundation per dr. Daną Maciūnas Mockus, Chula Vista, CA (viso \$8,500).
- \$400** Dr. Paul Mileris, Omaha, NE (viso \$4,200).
- \$200** Mindaugas ir Sofija Putrimai, Toronto, Ontario, Canada (viso \$1,200).
- \$100** Algirdas ir Raminta Marchertai, Lemont, IL (viso \$669).
- \$20** Jurgis Likanderis, Kankakee, IL (viso \$155).

Vytenis Radze (Radzevičius), Livonia, MI, gautą iš Viktoro Memėno 80-to gimtadienio progą **\$50** dovaną, aukoja L.P.G. fondui. Dėkojame už auką ir sveikiname Vytenį Radzevičių linkėdami geriausios sėkmės.

Alfonso Jarmas „Estate” vykdytojai a. a. Alfonso Jarmo atminimui skiria **\$500** L.P.G. fondui, nes „...this organization and cause was dear to him”. Esame dėkingi a. a. A. Jarmo vaikams (vardai neįskaitomi) už paskirtą auką. A. a. Alfonso Jarmo vaikams LPG fondo nuoširdžiausia užuojauta.

Gautas a. a. Helen Krasauskienės **\$1,983.34** palikimas. Esame dėkingi a. a. H. Krasauskienei, kad neužmiršo mūsų organizacijų ir įrašė jas į testamentą.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, dosniai aukojusiems Lietuvos Partizanų Globos fondui.
Lietuvos Partizanų Globos Fondas
2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629

„DRAUGO” PRENUMERATOS VAJUS Naujiems prenumeratoriams taikoma 20 proc. nuolaida – metinė laikraščio prenumerata kainuoja tik 120 dol.

Užsakykite „Draugą” sau ir tiems, kurie jo dar neskaito. Nudžiuginkite jaunas šeimas, gimines, pažįstamus švenčių, gimtadienių ar kitomis progomis, padovanodami jiems laikraštį. Čekius rašykite „Draugas” ir siųskite adresu:
4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629.
„Draugą” užsisakyti saugiai ir greitai galite ir internete – www.draugas.org („PayPal” dešinėje pusėje „Sumokėti”)

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGĄ”!

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Liepos 21 d., 12 val. p. p. Pasaulio** lietuvių centre prie kavutės kviečiame pasiklausti Prano Mašoto pradinės mokyklos steigėjos ir direktorės Aušros Burbienės apie jos mokyklos įsteigimą ir veiklą.

■ **Rugpjūčio 3 d., 12 val. p. p., Čika-**gos šauliai organizuoja pikniką, kurio metu surinktos lėšos bus skiriamos Jaunimo centro kiemelyje esančiam Laisvės Kovų paminklui atnaujinti. Piknikas įvyks Tempier Lake Woods, Cook County Forest Preserve (131st and Will Cook Rd.). Norintys paaukoti paminklo atnaujinimui, aukas gali siųsti: „Lietuvos šaulių sąjunga išveivijoje“, 4750 S. Rockwell St, Chicago, IL 60632. Jei turite klausimų, skambinkite Linui Marganavičiui: 773-875-4532 arba Juliiui Butkui: 773-899-1067.

■ **Rugpjūčio 24 d., šeštadienį, 12 val.** p. p. JAV LB Waukegan-Lake County apylinkė visus maloniai kviečia į Vasaros palydų šventę, Van Patten Woods, Shelter D, kuris yra prie kelio Route 173, į rytus nuo kelio Route 41 kelio,

Wadsworth, Illinois. Tel. pasiteirauti: 847-405-0794.

■ **Čikagos lituanistinei mokyklai** reikalingi pradinį klasių mokytojai. Kreiptis į mokyklos direktorę Laimą Apanavičienę (el. paštas: laimaa@hotmail.com; tel. 708-296-3192) arba direktorės pavaduotoją Loretą Timukienę (el. paštas: lorretatim@gmail.com; tel. 708-262-1212).

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Liepos 25–28 dienomis Quincy, MA,** vyks Lietuvos Vyčių 100-mečio jubiliejinis suvažiavimas.

■ **Rugpjūčio 18–25 dienomis Neringoje** vyks stovykla „Meno8Dienos“. Daugiau informacijos ir registracijos anketas rasite Neringos svetainėje: www.neringa.org, o iškilus klausimams, prašome kreiptis į Danguolę Kuolienę el. paštu: danguole@kuolas.com arba tel. 781-383-6081.

RYTINIS PAKRAŠTYS

CT

Piknikas: lietuvių susiartinimo šventė

Sekmadienį, liepos 21 d., Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserys organizuoja pikniką seselių sodyboje: 600 Liberty Highway, Putnam, CT. Diena prasidės 11 val. r. šv. Mišiomis. Dalyviai galės ragauti lietuviškų patiekalų, aplankyti mugę, žiūrėti vaidinimą, vaikučiai galės žaisti skautų organizuojamus žaidimus, vyks skrybėlių konkursas bei dar daugybė įvairių pramogų, susitikimų ir apdovanojimų.

MA

Boston lankysis Lietuvos arkivyskupas Gintaras Grušas

Lietuvos arkivyskupas Gintaras Grušas laikys šv. Mišias Boston Šv. Petro bažnyčioje sekmadienį, liepos 28 d., 10:30 val. r.

NY

Piknikas Rytiniame Long Island

Šeštadienį, liepos 20 d., nuo 5 val. p. p. organizuojamas piknikas Smith Point parke, Shirley, NY. Susirinkime pabūti kartu, smagiai praleisti laiką. Vaisinime dešrelėmis, likusios vaisės – suneštinės. Pikniką organizuoja JAV LB Rytinio Long Island apylinkė.

MD

Baltimore lietuviai minės S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80-metį

Šeštadienį, liepos 20 d. 5 val. p. p. Baltimore Lietuvių Namų Klevo salėje vyks renginys, skirtas S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80-čiui paminėti. Programoje: istorinių faktų peržiūra, istorinė dokumentika, bus rodomas filmas „Lituanicos skrydis“, veiks kolekcionieriaus H. Gaidžio paroda, kalbės pranešėjai H. Gaidis ir G. Bujanauskas. Renginys vyks lietuvių ir anglų kalbomis. Įėjimas nemokamas.

Daugiau informacijos: www.nylithuanian.org

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGA“!

„Draugą“ galite užsisakyti ir internetu:

www.draugas.org

Lietuvos aviacijos muziejuje (Kaunas) prie lakūnų atminimo sienos (iš kairės): LR Seimo narys Rytas Kupčinskas, Stepono Dariaus vaikaitis Skirmantas Maštaras, Aviacijos muziejaus bendradarbis Gytis Ramoška, iš Čikagos atvykęs Ernestas Lukoševičius ir Lietuvos šaulių sąjungos narys Juozas Janušaitis.

E. Lukoševičiaus nuotr.

Pirmajai tautinei olimpiadai – pašto ženklas

Šiemet sukanka 75 metai, kai Kaune buvo surengta pirmoji Lietuvos tautinė olimpiada. Šiam istoriniam įvykiui įamžinti Lietuvos paštas išleido pašto ženklą, kuris apyvartoje pasirodė liepos 13 dieną.

Naujajame pašto ženkle pavaizduoti bėgantys sportininkai, apjuosti šalies trispalvė. Šį pašto ženklą sukūrė dailininkas Tomas Dragūnas. Pašto ženklas bus išleistas 80 tūkst. tiražu, jo nominalas – 1,35 Lt.

Kartu su pašto ženklų apyvartoje pasirodė ir pirmosios dienos vokas.

Pirmoji Lietuvos tautinė olimpiada įvyko 1938 m. liepos 17–31 d. Kaune ir Klaipėdoje (uostamiestyje buvo surengto buriavimo ir irklavimo varžybos). Joje dalyvavo daugiau kaip 2,000 lietuvių sportininkų iš Lietuvos, Brazilijos, Didžiosios Britanijos, JAV, Latvijos.

Programoje buvo 17 sporto šakų varžybos: aviacijos sportas, boksas, buriavimas, futbolas, irklavimas, žirgų sportas, moterų ir vyrų krepšinis, lengvoji atletika, plaukimas, stalo tenisas, sunkioji atletika, šaudymas, šuoliai į vandenį, tenisas, moterų ir vyrų tinklinis, dviračių sportas, tautiniai šokiai.

Pirmosios Lietuvos tautinės olimpiados pavyzdžiu 1978 m. Toronte surengtos pasaulio lietuvių sporto žaidynės, kurios vyksta iki šiol. Antroji Lietuvos tautinė olimpiada surengta 1998 m. Šiauliuose.

Lituanistinio švietimo savaitė Dainavoje

Į JAV Švietimo tarybos organizuojamą Lituanistinio švietimo rugpjūčio 4–11 dienomis liko tik keletas vietų – tiems, kurie sutiks pasidalinti kambariu su kitu.

Dėl registracijos prašau kreiptis į Laimą Petroliūniene: laima@sbcbglobal.net, tel. 630-968-3442 arba Audronę Elvikienę: audronee@gmail.com, tel. 630-435-6349. Kviečiame apsilankyti svetainėje www.svietimotaryba.org/newsite/stovykla.htm, kur sužinosite apie paskaitininkus, programas bei jų vadovus ir kt.

Džiaugiamės, kad yra tiek daug užsiregistravusių ir laukiame smagios bei darbingos stovyklos.

Daiva Navickienė

JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank,** 2212 West Cermak Road. **Tel. (773) 847-7747**

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500